

იმისთანა ქმინდა საქმეში,
ბოლომდე ბეჭედი სიფყვას,
ფეხილებით და ჭაბუბით ბუდთის
გაფანა ყველა უკადრისდაზგე
უსაბაგლესია.

 დაარსებულია
1918 წელს.

სამუშაოთი, 1 დეკემბერი, 2015 წელი.

№225 (7870)

რესპუბლიკა

ელექტრონული ფოსტა: sakresp@mail.ru და sakresp@top.ge

ვებ გვერდი: www.sakresp.ge

ფასი 50 თეთრი.

ირაკლი მენაღარიშვილი:

④

**რუსეთი ნატოს წევრი
სახელმწიფოს წინააღმდეგ
სამხედრო აქციას ვერ გაბედავს**

ბიკა მაისაშვილი:

**რუსეთმა კარგად იცის,
რომ თურქეთთან
აგრესიული თამაში
არ გამოუვა!**

③

**ბიკინა ივანიშვილი „ქართული ოცნების“
„გასაიდუმლოებულ“ საპრეზენდო სიაზე
მუშაობას დეკემბრის ბოლომდე დაასრულებს**

პარტიამ „ქართული ოცნება“
— დემოკრატიული საქართვე-
ლოს“ 2016 წლის საპრეზენდო
სია მზად, საგარეუდოდ, დე-
კემბრის ბოლომდე იქნება.

როგორც „ჯი-ეი-ენს“ პო-
ლიტიკურ კულუარებში გა-
ნუსხადეს, საპრეზენდო არ-
ჩევნების სიისთვის მუშაობა
დასკვნით ეტაპზეა და მას ყო-
ფილი პრემიერ-მინისტრი ბიკინა ივანიშვილი პირადად კურირებს.

წყაროს ცნობით, აღნიშნული სიის შემადგენლობა მმართველი
გუნდისთვისაც გასაიდუმლოებულია. თუმცა, მისივე ინფორმაციით,
უმრავლესობის არსებული შემადგენლობის ნახევარზე მეტი სიაში
ველარ მოხვდება და ისინი სხვადასხვა უწყებებში დასაქმდებიან.

რაც შეეხება კოალიციაში შემავალი სხვა პარტიების საპრეზენდო
სიას, ამ საკითხზე მუშაობა მათაც დაწყებული აქვთ. თუმცა, იქიდან
გამომდინარე, რომ კოალიციაში შემავალ პარტიებზე მანდატები
ჯერ კიდევ გადასანაწილებელია, „რესპუბლიკელები“, „მრეწველ-
ები“, „ეროვნული ფორუმი“ და „კონსერვატორები“ პარტია „ქართულ
ოცნებასთან“ კონსულტაციების გამართვას ელოდებიან.

**„სამშობლოს ⑤
ღალატისთვის
პასუხისმგებელი
უნდა მიეცეს ყველა,
ვინც გარეშე ღათო“**

**როდის ⑥
განახლდება
შემოვლითი
რკინიგზის
მშენებლობა?**

**რუსეთის სხვა დახმარებით მომზადებული
③ საკუთარ ავტოფარეხში?**

საგარეო სპლიტინგის პროკურატურაში

საბარტემელოს მთავარი პროკურორი ირაკლი შოთაძე მუშაო-
ბას უკვე შეუდგა. მან პროკურატურაში პირველი საკადრო ცვლი-
ლებები განხორციელა. საქართველოს მთავარი პროკურორის პირ-
ველ მოადგილედ მამუკა ვასაძე დაინიშნა, რომელიც მანამდე მთა-
ვარი პროკურატურის საგამოძიებო ნაწილის უფროსის თანამდებ-
რობას იკავებდა. მთავარი პროკურატურის საგამოძიებო ნაწილის კი
დღეიდან თეიმურაზ ნაჭყებია უწყვეტად იკავებს.

ცვლილება განხორციელდა მთავარი პროკურატურის გენერალურ
ინსპექციის დეპარტამენტშიც, დეპარტამენტის უფროსის პოსტ-
ზე ბაკურ აბულაძე დაინიშნა. რაც შეეხება პროკურატურის საზო-
გადოებასთან და მასმედიასთან ურთიერთობის დეპარტამენტის უფ-
როსის თანამდებობას, ამ პოსტს ნათია სუხიაშვილი დაიკავებს.

ცვლილებები შეეხო ასევე საოლქო პროკურატურის ოფისებს,
კერძოდ: შიდა ქართლისა და მცხეთა-მთიანეთის საოლქო პროკუ-
რორის თანამდებობაზე ლევან პაქსაშვილი დაინიშნა, სამცხე-ჯავა-
ხეთის საოლქო პროკურორად კი — მალხაზ კაპანაძე.

გუშინვე, განხორციელებული ცვლილებების შემდეგ, საქართვე-
ლოს მთავარი პროკურორი ირაკლი შოთაძე საოლქო პროკურო-
რებს შესვდა და სამომავლო გეგმები გააცნო.

**როცა მესხიერი
უნინარსად
ჭეშმარიტი
აღაპიანია...**

⑤

რაფიელ
ჩიქოვანი —
85

**თეა წულუკიანი:
ირაკლი ალასანიას სისულელეები
გვერდით არ დავუდებ**

საბარტემელოს იუსტიციის მინისტრი თეა წულუკიანი პარტია „თა-
ვისუფალი დემოკრატების“ ლიდერის ირაკლი ალასანიას მიერ მას-
ზე გაკეთებულ განცხადებას გამოეხმაურა. ლაპარაკია გაზეთ „კვი-
რის პალიტრისათვის“ მიცემულ ინტერვიუზე, სადაც ალასანია წულუ-
კიანზე ამბობს, რომ ის „სიყალბისა და ფარსის ნაწილი გახდა“.

„ძალიან ვწუხვარ, რომ მხოლოდ და მხოლოდ იმის გამო, ალასანიას, რო-
გორც პარტიის წევრი, სისულელეში გვერდში არ დავუდებ, მან ქარ-
თელების იმ ჯგუფს მიმაკუთვნა, რომლებსაც ის უხარისხო ქართველებს
უნოდებს. ვისურვებდი, ირაკლი ალასანიამ თავისი პარტია რეალ-ტეს არ
დაამსგავსოს, გააძლიეროს ის და საზოგადოებას, ამომრჩევლებს ღირებუ-
ლებებზე ესაუბროს და არა რომელიმე ერთ მინისტრს, რადგან პარტიის
რეიტინგი არჩევნების დღეს დამტკიცდება“, — თქვა ირაკლი ალასანიას
პასუხად თეა წულუკიანმა.

**ჩვენ საზოგადოებას
დანაშაულისგან
ველარ დაგვიშავთ**

იუსტიციის მინისტრის თეა წულუკი-
ანი მოწმეთა დაკითხვის შესახებ არსებულ
წესში ცვლილებას ეწმიანება, რომელიც
ძალაში უნდა შევიდეს 2016 წლის 1 იანვრიდან და რომ-
ლის თანახმად, მოწმეების დაკითხვა უნდა მოხდეს
პირდაპირ სასამართლოს მიერ. როგორც თეა წულუ-
კიანმა ჟურნალისტებს განუცხადა, აღნიშნული ცვლი-
ლება გაუზარებელია და ის კრიმინალისგან ვერ დაი-
ცავს საზოგადოებას.

იუსტიციის მინისტრის მტკიცებით, ახალი წესის და-
სამკვიდრებლად არ არის მზად არც სასამართლო და
არც სამართალდამცავი ორგანოები.

რასაც ჩვენს გაზეთში წაიკითხავ, სხვაგან ვერ ნახავ!..

ირაკლი ღარიბაშვილი პარიზში კონფერენციას ესწრება

პარიზი 150-მდე ქვეყნის ლიდერებს მასპინძლობს. საფრანგეთის დედაქალაქში გაეროს კლიმატის ცვლილებების ჩარჩო კონვენციის მხარეთა კონფერენცია (COP21) გაიხსნა.

კონფერენციის მონაწილე ქვეყნების ლიდერები ლე ბურჟეს საგამოფენო ცენტრში შეიკრიბნენ.

ირაკლი ღარიბაშვილს საფრანგეთის პრეზიდენტი ფრანსუა ოლანდი, გაეროს გენერალური მდივანი ბან კი მუნი და საფრანგეთის საგარეო საქმეთა და საერთაშორისო განვითარების მინისტრი, COP21-ის თავმჯდომარე ლორან ფაბიუსი მიესალმნენ.

წულუპიანა

იუსტიციის სასლში

სოციალური საწარმო გახსნა

მუშაობა პატიმართა რეაბილიტაციის ხელშეწყობის მიზნით იუსტიციის მინისტრმა თეა წულუპიანამ თბილისის იუსტიციის სასლში სოციალური საწარმო — კაფეტერია — გახსნა. გახსნის ცერემონიას შვეიცარიის ელჩი საქართველოში ლუკას ბეგლინგერი და მიგრაციის საერთაშორისო ორგანიზაციის საქართველოს მისიის ხელმძღვანელი ილიანა დერილოვა დაესწრნენ.

საწარმო მიზნად ისახავს ყოფილი და რისკის ქვეშ მყოფი ნარკომომხმარებლების, მათ შორის, პოტენციური მიგრანტებისა და ყოფილი პატიმრების დასაქმებას, რაც მათ საზოგადოებაში რესოციალიზაციას შეუწყობს ხელს.

სოციალურ საწარმოში 13 პირი დასაქმდა.

სააპელაციო სასამართლო

„რუსთავი-2“-ის მოთხოვნა

ნაწილობრივ დააკმაყოფილა

საბაპელაციო სასამართლომ მოსამართლე თამაზ ურთმელიძის წინადადებას განიხილა, რომელიც „რუსთავი-2“-ში დროებითი მმართველების დანიშვნას ეხებოდა, სრულიად გააუქმა, — განუცხადა მედიანის ტელეკომპანიის ადვოკატმა თამაზ მურადაშვილმა.

ადვოკატის ინფორმაციით, არ დაკმაყოფილდა დავით დვალის მოთხოვნა დროებითი მმართველების სიიდან ამორიცხვის შესახებ.

გარდა ამისა, სააპელაციო სასამართლოს კოლეგიამ ნაწილობრივ დააკმაყოფილა „რუსთავი-2“-ის მოთხოვნა ყადაღის გაუქმებასთან დაკავშირებით.

„სასამართლომ იმსჯელა ყადაღაზე და ზოგიერთი შეზღუდვა მოხსნა და ზოგიერთი დატოვა. მოხსნილია ქირავნობასთან დაკავშირებული შეზღუდვა. კერძოდ, ტელეკომპანიას შეეძლება სტუდიების, ტექნიკური ფუნქციონირებისთვის საჭირო ინვენტარის, ავტომობილების ქირავნობა, მაგრამ არა უმეტეს 3 თვით. თუმცა, ძალაში რჩება „რუსთავი-2“-ის დამფუძნებლების წილების დაყადაღების გადაწყვეტილება და ის, რომ ქონება ქიბარ ხალვაშს გადაეცა. ასევე კვლავაც არა აქვს ტელეკომპანიას უფლება, რომ ქონება იპოთეკით დატვირთოს“, — განაცხადა მურადაშვილმა.

მისივე თქმით, „რუსთავი-2“-ის იურისტები სააპელაციოს გადაწყვეტილებით საჯარო რეესტრში მივლენ, სადაც საბეზარმო რეეს-

ტრში ახალი განჩინების შესაბამისად მონაცემების შეცვლა მოხდება.

რაც შეეხება მომდევნო პროცედურებს, როგორც მურადაშვილი ამბობს, ორი კვირის ვადაში „რუსთავი-2“ კვლავ გაასაჩივრებს მოსამართლე ურთმელიძის ძირითად გადაწყვეტილებას, რომელიც ტელეკომპანიის წილების ბიზნესმენ ქიბარ ხალვაშისთვის გადაცემას ეხება.

14 ქვეყნის პოლიციისა და

უსაფრთხოების ატაშე

კონფერენცია თბილისში

შინაგან საქმეთა სამინისტროს ინიციატივით, თბილისში, სასტუმრო „რედისონ ბლუ ივერიაში“, საქართველოში აკრედიტებული, პოლიციისა და უსაფრთხოების ატაშეთა ყოველწლიური კონფერენცია გაიმართა. ღონისძიება მიმდინარეობდა სიტყვიერ საქართველოს შინაგან საქმეთა მინისტრმა გიორგი მღებრიშვილმა გახსნა. შს მინისტრმა ატაშებს ევქტური და ნაყოფიერი თანამშრომლობისთვის მადლობა გადაუხადა.

გიორგი მღებრიშვილმა ასევე აღნიშნა, რომ ვიზალიზერალიზაციის სამოქმედო გეგმით გათვალისწინებული ვალდებულებების 60%-ზე მეტი შინაგან საქმეთა სამინისტროს კომპეტენციაში შედიოდა, რასაც სამინისტრომ წარმატებით გაართვა თავი და ექსპერტებისგან პოზიტიური შეფასება მიიღო. მინისტრის თქმით,

დღევანდელი კონფერენცია ვიზალიზერალიზაციის სამოქმედო გეგმის ერთ-ერთი წარმატებით განხორციელებული ვალდებულებაა, რომელიც სამართალდაცვით სფეროში საერთაშორისო თანამშრომლობის განვითარებას და გაღრმავებას ითვალისწინებს.

კონფერენციაში მონაწილეობა მიიღეს პარტნიორი ქვეყნების: აშშ-ს (გამოძიების ფედერალური ბიუროსა და სახელმწიფო ანტინარკოტიკული და სამართალდამცავ ორგანოებთან ურთიერთობების საერთაშორისო ბიუროს, რეგიონალური უსაფრთხოების ოფიცერი), ავსტრიის, აზერბაიჯანის, ბელარუსის, ბელგიის, თურქეთის, ისრაელის, იტალიის, ლატვიის, საბერძნეთის, საფრანგეთის, სომხეთისა და უკრაინის პოლიციისა და უსაფრთხოების ატაშეებმა. ღონისძიებაში აგრეთვე მონაწილეობდა ევროპის პოლიციის ოფისის (ევროპოლი) წარმომადგენელი.

კონფერენციის ფარგლებში პირველად გაიმართა ორმხრივი შეხვედრები საქართველოში აკრედიტებულ, პოლიციისა და უსაფრთხოების ატაშეებსა და საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს შესაბამისი ქვედანაყოფების წარმომადგენლებს შორის.

საჯარო რეესტრის პროექტმა

სააპელაციო ქალაქის არქივის

ცენტრალიზება დაასრულა

იუსტიციის სამინისტროს საჯარო რეესტრის პროექტმა სააგენტო ქალაქის არქივის ცენტრალიზების პროექტი დაასრულა. ტერიტორიულ სარეგისტრაციო სამსახურებში არსებული ქალაქის დოკუმენტაცია მთლიანად ლილოში არსებულ, თანამედროვე სტანდარტების შესაბამის შენობაში განთავსდა, სადაც ძველმა არქივმა ფართის 70% დაიკავა, ხოლო დარჩენილი 30% დროთა განმავლობაში მიმდინარე სარეგისტრაციო დოკუმენტაციით შეივსება.

პროექტის შედეგად დასრულებულია ტექნიკური, სამენარმო რეესტრის, უძრავ ქონებაზე უფლებათა რეესტრის, ყადაღისა და საგადასახადო გირავნობა/იპოთეკისა და კანცელარიის დოკუმენტაციის ცენტრალიზება.

საჯარო რეესტრში მნიშვნელოვანი დოკუმენტები იყრის თავს, რომელთა უსაფრთხოება და დაცულობა განსაკუთრებულ ყურადღებას საჭიროებს. არქივების ცენტრალიზებამდე ძველი დოკუმენტაცია არასტანდარტულად აღწერილი, სხვადასხვა ადგილას გაფანტული და ნაკლებად დაცული იყო, რაც მათი გაყალბების ან დაკარგვის შესაძლებლობას ქმნიდა. პროექტის განხორციელების შედეგად, მთლიანმა საარქივო მასალამ ერთ ნერტილში, უსაფრთხოდ მოიყარა თავი, რაც დოკუმენტებსა და მონაცემებს ხელმისაწვდომობას მნიშვნელოვნად გააუმჯობესებს. ამას გარდა, შექმნილი სრული და უტყუარი მონაცემთა ბაზა უზრუნველყოფს ნაკლებ ხარვეზებს სარეგისტრაციო და საინფორმაციო მომსახურებაში, ქვეყანაში საკუთრების უფლების დაცვას კი კიდევ უფრო მაღალ სტანდარტზე აიყვანს.

შეხვედრა მაზნიაშვილის სახელობის ახალგაზრდულ ლეგიონთან

საბარტმელოს თავდაცვის სამინისტროს შეიარაღებული ძალების გენერალური შტაბის უფროსი, გენერალ-მაიორი ვახტანგ კაპანაძე და თავდაცვის სამინისტროს კიბერუსაფრთხოების ბიუროს ხელმძღვანელი ანდრია გოცირიძე ლისის ტბის მიმდებარე ტერიტორიაზე არასამთავრობო ორგანიზაცია „გენერალ მაზნიაშვილის სახელობის ახალგაზრდული ლეგიონის“ საველე სწავლებას დაესწრნენ.

ახალგაზრდული ლეგიონის წარმომადგენლებს გენერალ-მაიორმა ვახტანგ კაპანაძემ სპეციალური ლექცია ჩაუტარა და სამხედრო დაზვერვის შესახებ ესაუბრა, გააცნო სამხედრო დაზვერვის სხვადასხვა ტექნიკური დეტალებიც. მოგვიანებით ახალგაზრდებმა სპორტულ და სამხედრო ვარჯიშებშიც მიიღეს მონაწილეობა.

საქართველოს შეიარაღებული ძალების გენერალური შტაბის უფროსი არასამთავრობო ორგანიზაცია „გენერალ მაზნიაშვილის სახელობის ახალგაზრდული ლეგიონის“ საველე სწავლებას უკვე მეორედ დაესწრო. ახალგაზრდები ცოტა ხნის წინ კიბერუსაფრთხოების ბიუროშიც იმყოფებოდნენ, სადაც ბიუროს ხელმძღვანელმა ანდრია გოცირიძემ საქართველოს კიბერუსაფრთხოების, კიბერუსაფრთხოების ბიუროს ფუნქციების, სამომავლო გეგმებიცა და შესაძლებლობების შესახებ ინფორმაცია მიანიჭა.

„გენერალ მაზნიაშვილის სახელობის ახალგაზრდული ლეგიონის“ მთავარი მიზანი ახალგაზრდებისთვის ექსტრემალურ ბუნებრივ პირობებთან გამკლავება, სალაშქრო საქმე, ტოპოგრაფია, ისტორია, გეოგრაფია და სამხედრო საქმის საბაზისო კომპონენტების შესწავლაა.

ეროვნული თავდაცვის უმაღლესი

კურსი იწყება

საბარტმელოს თავდაცვის სამინისტროში ეროვნული თავდაცვის უმაღლესი კურსი იწყება. სემინარი დღეს კაჭრეთში, სასტუმრო „ამბასადორში“ ოფიციალურად გაიხსნება. კურსის მონაწილეებს თავდაცვის მინისტრის მოადგილე ბესიკ ლოლაძე თავდაცვის უწყებაში შეხვედრა და წარმატებები უსურვებ.

მონაწილეებს ასევე სიტყვით მიმართეს ესტონეთის ელჩმა საქართველოში პრიტ ტურკმა და ნატოს სამეკავშირეო ოფისის ხელმძღვანელმა უილიამ ლაპიუმ. მათ კურსის მნიშვნელობაზე გაამახვილეს ყურადღება.

ეროვნული თავდაცვის უმაღლესი კურსის მიზანია საქართველოს უსაფრთხოების სისტემის მიმოხილვა რეგიონულ და საერთაშორისო კონტექსტში, ასევე, ქვეყნის თითოეული მოქალაქის როლისა და პასუხისმგებლობის ანალიზი ეროვნული თავდაცვისა და უსაფრთხოების სისტემის ფორმირების პროცესში.

სემინარი დღის განმავლობაში გაგრძელდება. საქართველოს

თავდაცვის სამინისტროსა და შეიარაღებული ძალების თანამშრომლებთან ერთად სემინარის მონაწილეები სხვადასხვა სახელმწიფო უწყების ხელმძღვანელ თანამდებობებზე მომუშავე პირები, სასამართლო ხელისუფლების, არასამთავრობო სექტორისა და მედიის წარმომადგენლები არიან.

კურსის განმავლობაში მონაწილეები თანამედროვე საერთაშორისო უსაფრთხოების სისტემასა და გამოწვევებს, ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში საქართველოს ინტეგრაციის პროცესსა და თავდაცვის პოლიტიკის პრიორიტეტებს გაეცნობიან, ასევე მიიღებენ პასუხებს მნიშვნელოვან და აქტუალურ თემებზე. სემინარზე თემატურად განიხილავენ ისეთ საკითხებს, როგორცაა ტერორიზმის ახალი ტალღა და შესაძლო გავლენა საქართველოს ევროატლანტიკური ინტეგრაციის პროცესზე, ხედვები ვარშავის სამიტის წინ, სამოქალაქო კონტროლი შეიარაღებულ ძალებზე, კანონის უზენაესობა და საზოგადოებრივი უსაფრთხოება. კონფერენციის პარალელურად მონაწილეებს სიმულაციურ კრიზისის სცენარზეც მოუწევთ მუშაობა.

ეროვნული თავდაცვის უმაღლესი კურსი სკანდინავიისა და ბალტიისპირეთის ქვეყნებში ადაპტირებული კურსების მსგავსად ჩამოყალიბდა და დავით აღმაშენებლის სახელობის საქართველოს ეროვნული თავდაცვის აკადემიის პროფესიული განვითარების ცენტრისა და ნატოს პროფესიული განვითარების პროგრამის (PDP) ორგანიზებით მეოთხედ ტარდება. სემინარის მხარდამჭერები არიან საქართველოსა და ესტონეთის თავდაცვის სამინისტროები.

© ამსკლუზი

რისთვის სხვის დახმარებაში
საქმის ავტორი?

თავდაპირველად დავით ოქიტაშვილს ინტერვიუს ჩასაწერად სულ სხვა თემაზე დაგვუკავშირდით, თუმცა პირველივე კითხვის დასმის შემდეგ თემა შეიცვალა და ჩვენი საუბარიც სხვა მიმართულებით წავიდა. როგორც მან გვითხრა, უნდა დაარღვიოს დუმილი და პირველად, „მეტრონომთან“ ისაუბროს თემაზე, რომელიც მას დიდი ხანია აწუხებს.

— ადამიანებს, ეტყობა უკვირთ, — ამბობს დავით ოქიტაშვილი, — რატომ გადავივიდეთ ამ ნაციონალურ მოძრაობას? პირველად, ექსკლუზიურად გეუბნებით თქვენ იმას, რაც არც ერთი ჟურნალისტისთვის არ მითქვამს ჯერ. რატომ ვარ მათზე ასეთი გამწარებული? როდესაც ზურაბ ჟვანია გარდაიცვალა, უფრო სწორად, მოკლეს, ხმამაღლა ვთქვი, რომ იმ სიბინძურის, რაც ნაციონალურმა მოძრაობამ ზურას გარშემო ატეხა, არ მჯეროდა. იცით, ამის მერე რა მოხდა? ჩემს ოჯახზე ხორციელდებოდა ზენოლა. როდესაც გირეკავენ და გემუქრებიან 14 წლის ქალიშვილის გაუპატიურებით

და ტყეში დაგდებით, წარმოიდგინეთ, რაც გადავიტანე. ბავშვს სკოლაში არ ვუშვებდი. ეს აქამდე არსად არ მითქვამს იმიტომ, რომ ახლა, უკვე ცათხოვლია და ბევრი რაღაცები არ იცოდა მაშინ, მე-კითხებოდა, მამა რატომ არ უნდა წავიდე სკოლაში? იცით, მე საკუთარ ავტოფარესში ჩამვეტეს.

— ვინ ჩაგვეტათ?

— სამინი იყვნენ, მცემეს, თავში მირტყეს მაკაროვის იარაღი, გაჩუმდი, ხმა არ ამოიღო. თუ ისინი მართლეს იყვნენ და ზურაბ ჟვანიას იმას აბრალებდნენ რის გამოც მოკლეს, რატომ მცემეს, რატომ მიაყენეს შეურაცხყოფა ზურაბ ჟვანიას ბევრ მეგობარს. რა დაუშავათ ჩემმა 14 წლის ქალიშვილმა, გაუპატიურებით რომ ემუქრებოდნენ და ტყეში დაგდებოდა? მას მერე დამემართა დიაბეტი. ახლა, ინსულინზე ვარ დამოკიდებული. ცემის მიზეზი იყო ის, რომ არ მჯეროდა ზურაბ ჟვანიას სიკვდილის ოფიციალური ვერსიის.

ყველას უკვირს, რატომ ხარ ასე, შენც ხომ ერთი პერიოდში მაგათთან მუშაობდიო. დიას, თავდაპირველად მეც მჯეროდა ნაციონალური მოძრაობის, მაგრამ მოვიდნენ თუ არა ხელისუფლებაში, დავინახე რომ ეს არის სექტა, მკვლელების ორგანიზაცია, რომლებმაც მომიკლეს უახლოესი მეგობარი ზურაბ ჟვანიას სახით.

— ანუ, თქვენ გცემეს და მოხვდით რესპუბლიკურ საავადმყოფოში?

— სუსი რესპუბლიკურ საავადმყოფოში იყო მისული, სანამ მე მიმიყვანდნენ და ექიმებს ეკითხებოდა, დავით ოქიტაშვილი არ მოუყვანიათ? „რუსთავი-2“-მა ახლა დემოკრატიაზე რომ ლაპარაკობს, დადგა ეს სპექტაკლი. როდესაც საავადმყოფოში მიმიყვანეს, ამ ტელევიზიის ჟურნალისტები უკვე იქ დამხვდნენ. მე ნიკა რურუას მინისტრობის უბედურ პერიოდში ვმუშაობდი და ნაციონალური სამინისტროდან.

— თქვენი ნებით წამოხვედით სამსახურთან?

— არა. მაიძულებდნენ, რომ წამოვსულიყავი, მაგრამ მათთვის ჩემი ასეთი ფორმით გაშვება ცოტა რთული იყო. მივხვდი, რომ განცხადება უნდა დამენერა და წამოვსულიყავი. „რუსთავი-2“-მა, როგორც ყოველთვის, შეკვეთილი სიუჟეტი გააკეთა. რომ თითქოს მე ვარ აფერისტი და საქართველოს მოსახლეობა მოვატყუე, „რივერდანსი“ არ ჩამოვიყვანე. უბედნიერესი ადამიანი ვარ, რომ მაგ სისტემას ბოლომდე არ ჩაეყვია.

— ახლა ხელისუფლება ხომ შეცვლილია, სასამართლოში შეიტანეთ თქვენი ცემის ფაქტზე საჩივარი?

— ამ თემას იმიტომ შევეშვი, რომ ამ ქვეყანაში ჩემზე მეტად იმდენი ადამიანი გააუბედურეს, იმდენი მოკლეს, რომ დავით ოქიტაშვილის ცემის საკითხი სასამართლოში საჩივრელად არ ღირს, ხოლო 2007 წლის სასამართლოში ჩემ სიმართლეს ვერ დავამტკიცებდი. ახალი პროკურორის იმედი მაქვს, რომელიც ბევრ ასეთ საქმეს გამოიძიებს და ძალიან მალე საქართველოში გაიგებენ, ვინ მოკლა ზურაბ ჟვანია.

ჩემს შვილს ბოდიშს ვუხდით, რადგან არ ვეუბნებოდი რატომ არ დადიოდა სკოლაში. ჩემი მეუღლე სახლიდან რომ გამოდიოდა, უკან მანქანა დაჰყვებოდა.

— თქვენსავე ავტოფარესში გცემეს?

— კი, ჩემსავე ავტოფარესში მცემეს ღამის 11 საათზე. ამ ყველაფერს პირველად თქვენ გიყვებით, სხვა ტელევიზიებისთვის არ მითქვამს. მაგათ მარტო ჟვანიას შვილების ცოდაც ეყოფათ.

როდესაც რაღაცა სტატუსს ვდებ, მწერენ, მედროვე ხარო. მე არც ოცნებისტი ვარ, არც ლიბორისტი და არც ნაცზროვა. ჩემთვის ყველაზე დიდი ბედნიერებაა, რომ ნაციონალური მოძრაობისგან განსხვავებით სახეში არ მაფურთხებენ. ჩემთვის ყველაზე დიდი ჯილდო არის ხალხის სიყვარული.

ვარსკვლავების პროექტი ჩამომართვეს. ეს ჩემთვის იცით რას ნიშნავს? შვილის მკვლელობის ტოლფასია. თუმცა, ახალი ხელისუფლება რომ მოვიდა, დამიბრუნეს.

მთელმა საქართველომ უნდა იცოდეს, ესენი რა ჯალათები არიან და ჟვანიას ოჯახმა რა ტრაგედია გადაიტანა. მე ოცნების წევრი არ ვარ მაგრამ ძალიან დიდი მადლობა მინდა ვუთხრა ბატონ ბიძინა ივანიშვილს, იცით რატომ? ძალიან ბევრი პრობლემის მიუხედავად, ბიძინა ივანიშვილმა საქართველოში ყველა ოჯახი გადაარჩინა.

კიდევ ერთხელ ვამბობ, მედროვე არ ვყოფილვარ. ეს ნაბიჯი ჩემი მეგობრის სიკვდილის გამო გადავიდგი, ზურაბ ჟვანია დღეს რომ ცოცხალი ყოფილიყო საქართველოში სულ სხვანაირად ვიცხოვრებდით. ზურაბ შეცდომა დაუშვა. ის ზედმეტად ენდობოდა თავის გუნდს და სააკაშვილს. ვიბრძოლებ სიცოცხლის ბოლო წუთამდე, რომ ეს სექტა საქართველოში აიკრძალოს. მე მაქვს ზურას ოჯახთან ახლო ურთიერთობა. ნინო, ზურას ცოლი ჩემი უმცროსი შვილის ნათლიაა. მე რომ მივდივარ ამ ოჯახში და ბავშვებს ვუყურებ, მეტირება, რომ გენიოსი მამა ამ გარეწრებმა მოუკლეს. ყველაფერ ამის ხელის შემწყობი იყო „რუსთავი-2“. მასმედიის წინააღმდეგ ვარ ვარ, თუმცა, მათ ტელევიზიას რომ ვუყურებ, მგონია, რომ ისევ იმ დროს ვცხოვრობ, სადაც ეს სატანა იყო პრეზიდენტი. უკრაინიდანაც გამოაგდებენ მაგ ჯალათს და მკვლელს.

ნუპი მჭადლიშვილი,
metronome.ge

© ვითარება

რუსეთ-თურქეთის შორის დღევანდელ დაძაბულ ურთიერთობებსა და მათ შესაძლო განვითარებაზე „ივერიონს“ ესაუბრა ექსპერტი გიია შაინაშვილი.

— ბატონო გიია, როგორ შეაფასებთ მსოფლიოში განვითარებულ მოვლენებს? ფაქტია, რომ უახლოეს სამეზობლოში დენტის სუნი ტრიალებს. თქვენი აზრით, გადაიზრდება თუ არა რუსეთ-თურქეთის კონფლიქტი საომარ მოქმედებებში და რა უნდა გააკეთოს საქართველომ, რათა ამ დაპირისპირების პოლიგონად არ იქცეს?

— რთული, წინასწარ გაუჭვრეტელი და ფთქებადსაშიში სიტუაციაა. ასე, შემთხვევით, იწყება ხოლმე დიდი ომები და საბრძოლო მოქმედებები, მაგრამ ამ შემთხვევაში მეფეება, რომ რუსეთ-თურქეთის დაპირისპირება შეტაკებაში გადაიზარდოს. რადგან, რუსეთის მონინალმდევე იქნება არა მხოლოდ თურქეთი, რომელიც ევროპაში ერთ-ერთი ყველაზე ძლიერი სამხედრო ქვეყანაა, არამედ ყველაზე ძლიერი სამხედრო ბლოკი „ნატო“. ეს მათ შორის ახალ დაპირისპირებას გამოიწვევს. მაგრამ, მათ შორის ურთიერთობის უკუკრიზისი გაგრძელდება.

საქართველოს როლი თურქეთისთვის ძალიან გაიზარდა, ამიტომ, ამ სიტუაციაში, ჩვენი ქვეყნის ტერიტორიული მთლიანობისა და უსაფრთხოებისთვის, ქვეყნის ჭკვიან ხელისუფლებას ლავიერების უფრო მეტი შესაძლებლობა აქვს. არ შეიძლება, რომ რუსეთ-თურქეთის დაპირისპირებაში საქართველო გაცვლის მონეტად იქცეს.

ვინაიდან, რუსეთსა და თურქეთს საერთო საზღვარი არა აქვთ, რუსეთი მას ვერ შეუტევს. საერთაშორისო ნორმებიდან გამომდინარე, თუ საქართველო ნეიტრალურ მოთამაშედ დარჩება, არც ერთ ქვეყანას არ შეუძლია ჩვენი საზღვრის დარღვევა. ჩვენ უნდა დავრჩეთ მტკიცე, შეურყეველი ნეიტრალიტეტის პოზიციაზე და საერთაშორისო თანამეგობრობა ვაიძულოთ, რომ არ მოხდეს ქართული როგორც სახმელეთო, ასევე საჰაერო საზღვრების დარღვევა!

— რუსეთ-თურქეთის დაპირისპირება, ბუნებრივია, დიდ ზეგავლენას მოახდენს საქართველოს ეკონომიკაზეც, რომლის საფაქრო-ეკონომიკური პარტნიორია

© კაპალ გულში

ნეხსიროვანი თქაზები

● არც მე არ ვბასხუბო ერდოლაის ზარებს (სხვათაშორის — არც პუტინისას).

● უკაცრავად, მაგრამ ამ გაუთვალეველ მოქალაქეს, თუ შეიძლება ამისენით: „კალორიულობა“ რას ნიშნავს? როგორ ხდება მისი გამოანგარიშება და რა შეიძლება საქართველოში ღირდეს 1 ლარი და 18 თეთრი? (ეს ბოლო უფრო მაინტერესებს).

გთხოვთ არ მესაუბროთ „რუსთავი-2“-ის პროვოკაციებზე, წინა ხელისუფლების დროინდელ „კალორიულობაზე“ და.შ.

● გამოცვიფდნენ ეს ჩვენი პანთურქისტი რესპუბლიკელები, ეტყობა, თურქული ფული არ ასვენებთ, კიდევ უნდათ თურქული ლირები!!!

აფხაზეთი დამოუკიდებელი საქართველოს შემადგენლობაში არ ყოფილაო, თურქეთის იმედი გვაქვსო და.შ.

ასეთი რა აქამეს თურქებმა ამ ნაძირლებს?

● ყველა განსილულ საკითხში, იმდენად პარმონიული და თანხვედრი იყო ე.წ. შეური-

მტასკელი
ჯანსაღ ხარს
თავს არ უსხმის!

რუსეთმა კარგად იცის, რომ
თურქეთთან აპრასიული
თამაში არ გამოუვა!

ორივე მეზობელი ქვეყანა. ღმერთმა ნუ ქნას, მაგრამ დაპირისპირებამ საშიშ ნიშნულს რომ მიაღწიოს, რა ალტერნატიული გზები აქვს საქართველოს აღნიშნული საფაქრო პარტნიორების ჩასანაცვლებლად?

— იმის მიუხედავად, რომ ძალიან პატარა ბაზარი ვართ, ჩვენ არ დავგჭირდება არავის ჩანაცვლება, რადგან, საფაქრო ურთიერთობის შეწყვეტის შემთხვევაშიც, ჩვენი მიმზიდველობა უფრო გაიზარდება როგორც ერთი, ასევე მეორე მხარისთვის.

ფინანსურად საქართველო ისედაც ძალიან მძიმე მდგომარეობაშია და რუსული ბაზრის სისუსტე უკვე აისახა ჩვენს ეკონომიკაზე. არა მგონია, რომ ამ ყველაფერმა უფრო მეტი სიღრმისეული გავლენა იქონიოს ჩვენი ქვეყნის ეკონომიკურ მდგომარეობაზე.

— როგორ უყურებთ ევროპა-ამერიკის დამოკიდებულებას რუსეთ-თურქეთის ინციდენტის მიმართ? ამ შემთხვევაში, რა როლის შესრულება შეუძლია დანარჩენ მსოფლიოს სიტუაციის განსამუხტავად?

— რასაკვირველია, ევროკავშირისა და აშშ-ის პოზიცია, რომ ეს სიტუაცია განიმუხტოს არასამხედრო ტერმინის ხმა-მალალი ძახილით, ძალიან სწორია. იმით, რომ ისინი ცდილობენ რუსეთს თურქეთთან კონფლიქტის პოლიტიკურ გადანაცვლებაში კონსტრუქციული როლი გამოუძენონ, ეს შემაჩერებელი უნდა იყოს.

რუსეთს არც ეკონომიკური და არც სამხედრო თვალსაზრისით არა აქვს რესურსი, რომ თურქეთს ეომოს. რუსეთი ეომება საქართველოსთან პატარა ქვეყანას, რომელიც ადვილად დაამარცხა, ხოლო თურქეთი სამხედრო სიძლიერით ძალიან დიდია. გარდა ამისა, როგორც უკვე გითხარით, თურქეთის უკან სამხედრო ბლოკი დგას, რომელსაც „ნატო“ ჰქვია.

რუსეთი არის მტაცებელი, ხოლო მტაცებელი თავს არ ესხმის მამალ ჯანსაღ ხარს, მტაცებელი თავს ესხმის კოჭლ პატარა ხბოს, ისეთს, როგორიცაა საქართველო, მოლდოვა, ბალტიისპირეთის ქვეყნები, უკრაინა. რუსეთმა კარგად იცის, რომ თურქეთთან ასეთი აგრესიული თამაში არ გამოუვა!

ესაუბრა
მედეა შელია

„რუსეთი ნათესაობის სახელმწიფოს წინააღმდეგ სამხედრო აქციას ვერ გაბედავს“

სამრეწველო აქციებს, რომ რუსეთი თურქეთთან ომის დაწყებას არ აპირებს. თუმცა ორ ქვეყანას შორის ომი დიპლომატიურ ფრონტზე მიმდინარეობს. თურქეთის მიერ რუსული „სუ-24“-ის ჩამოგდება, მოსკოვში თურქეთის საელჩოსთან ქვეყნის, კვერცხებისა და სალემების სროლით გამოხატეს საპროტესტო აქციის მონაწილეობა. ადგილზე იმყოფებოდა პოლიცია, თუმცა აქციის მონაწილეთა ქმედებებში ჩარევისგან თავი შეიკავა. შედეგად კი, დიპლომატიური მისიის რამდენიმე თანამშრომელმა მცირე ტრავმა მიიღო.

გაგზავნა თუ არა უახლოეს დროში ახალი სამხედრო ინციდენტების მომსწრენი, რამდენად აქვს რუსეთს სამხედრო დაპირისპირების პოტენციალი და რა გაგვინა შეიძლება იქონიოს საქართველოზე ორ ქვეყანას შორის შექმნილმა ვითარებამ? ამ საკითხებთან დაკავშირებით **for.ge** საგარეო საქმეთა ყოფილ მინისტრს **ირაკლი მინაღარიშვილს** ესაუბრა.

რუსული „სუ-24“-ის ჩამოგდება შემდეგად ვითარდება იმდენად დაძაბა რუსეთსა და თურქეთს შორის, რომ რუსეთმა საუბარი დაიწყო ელჩის გამოწვევის აუცილებლობაზე და დიპლომატიური ურთიერთობის განწყობაზე. ორ ქვეყანას შორის გაუქმდა ოფიციალური ვიზიტები. შესაძლებელია ვითარება ესკალაციამდე მივიდეს? ვლადიმერ პუტინი დიად აცხადებს, რომ რუსეთი უსაფრთხოების უზრუნველყოფის მიზნით ყველა საშუალებას გამოიყენებს...

აცხადებს პრეტენზიას, ერაყზეც არის საუბარი და მსოფლიოს სხვა ნაწილებზე. ფსონი ბევრად უფრო მაღალია, ვიდრე ზოგიერთს ეჩვენება. ამიტომ, ასეთი შედარებით ვინაობა პოლიტიკური დღის წესრიგის წინ ნაწილად, სერიოზულ საფრთხეს შეიცავს, მათ შორის, გლობალური მასშტაბითაც.

— რუსეთის პრეზიდენტმა პირდაპირ დასდო ბრალი თურქეთს იმაში, რომ თავისი მოქმედებით ზურგს უმაგრებს ისლამურ სახელმწიფოს...

— მაშინ ძალიან მარტივი შეკითხვა მაქვს — თავისი მოქმედებით ვის წინააღმდეგ და ვის მხარადასაჭერად იბრძვიან სირიაში რუსეთის საავიაციო ძალები? ყველაფერი ისე მარტივად არ არის.

— სამხედრო მიმოხილველი პაველ ფელგენგაუერი გაზრუდობს, რომ იქნება საპაერო ბრძოლები, რომლებშიც რუსული თვითმფრინავები შეუტევენ თურქულს, რათა დაცვან საკუთარი ბომბამშენები. შესაძლოა, ბრძოლები ზღვაზეც თურქეთისა და რუსეთის ფლოტებს შორის. შესაძლოა, ბოსფორის სრუტის დახურვა თურქების მიერ და ამ კონფლიქტში ნატოს სხვა ქვეყნების ჩართვაც. ფელგენგაუერის პროგნოზიდან ჩანს, რუსეთი ომს იწყებს...

— მივდი, ამგვარი პროგნოზი არ ახდება, მაგრამ მისი დასაშვებობის გარკვეული ნაწილი სრულიად რეალურია. სამხედრო ძალებისა და საბრძოლო ქვედანაყოფების განლაგების კუთხით სირიაში ძალიან ჭრელი სურათია, შესაბამისად, ერთმანეთთან დაპირისპირებული ძალები შორის შეჯახება და ცალკეული ინციდენტები გამორიცხული არ არის. უპირველეს ყოვლისა, აქ საუბარია საპაერო დაპირისპირებებზე. იმ შემთხვევაში, თუ კონფლიქტი უფრო ღრმად წავიდა და საერთაშორისო ძალებისშეშეშებით ვერ მოხერხდა მისი დროულად აღკვეთა, შეიძლება ამგვარი დაპირისპირება საზღვაო ძალებზეც გავრცელდეს. თუმცა, არა მგონია, რომ ეს მსოფლიომ დაუშვას. ამგვარი დაპირისპირება არავის ინტერესებს არ არის.

— რუსეთს რამდენად აქვს დღეს ამგვარი სამხედრო დაპირისპირების პოტენციალი?

— არა, რუსეთს არ გააჩნია ამის პოტენციალი, რომ ამ დაპირისპირებას წარმატებით გაართვას თავი, დასავლეთს ამის ინტერესი არა აქვს. ამიტომ, ვფიქრობ, რომ ამგვარი აპოკალიპტური სცენარი ალბათ, არ განვითარდება. რუსეთმა თქვა, რომ არ აპირებს შუარისძიებას, მაგრამ ამგვარი კონფლიქტების დროს სიტყვა და საქმე ყოველთვის არ ემთხვევა ერთმანეთს.

— ორ ქვეყანას შორის შექმნილმა ვითარებამ რა გაგვინა შეიძლება იქონიოს საქართველოზე?

— ძნელი სათქმელია. ეს დამოკიდებულია იმაზე, თუ როგორ განვითარდება მოვლენები. თუმცა, შექმნილი ვითარება ზრდის რეგიონში დესტაბილიზაციის რისკს, რაც უდავოდ საზიანოა საქართველოს ინტერესებისათვის, რადგან ხელს შეუშლის ეკონომიკურ პროექტებს, ალბათ, დაძაბულობას გაზრდის შავ ზღვაზე. პირდაპირ საფრთხე საუბარი არ არის, მაგრამ ყველაფერი დამოკიდებულია იმაზე, როგორ განვითარდება მოვლენები რეგიონში, კონკრეტულად სირიაში და სამხერთ კავკასიაში.

თამთა ძარჩავა

ირაკლი მინაღარიშვილი: — ესკალაცია სახეზე გვაქვს. თქვენს შეკითხვაში ჩამოთვალეთ პოლიტიკური დაპირისპირების მიზეზები და გაუქმებული ვიზიტები, მაგრამ უნდა ითქვას, რომ შექმნილ ვითარებას უკვე მოჰყვა ეკონომიკური ნაბიჯებიც, რუსეთმა აკრძალა თურქეთის მიმართული ტურისტული გადაადგილება. ასევე, აკრძალა თურქეთიდან პროდუქტების იმპორტი.

— შესაძლებელია კიდევ უფრო გაიზარდოს ამ შეზღუდვების ჩამონათვალი?

— ნამდვილად არ გამოვრიცხავ, მაგრამ ყველაზე საშიში არის ის ნაბიჯები, რომელიც შესაძლოა, სამხედრო სფეროში გადაიდგას. ალბათ, ვითარება სამხედრო დაპირისპირებამდე არ მივა. რუსეთს შეუძლია ნაბიჯები გადადგას მხოლოდ იმ ზღვრამდე, სანამდე ამის უფლებას მისცემენ. მოგეხსენებათ, რომ თურქეთი ნატოს წევრი სახელმწიფოა და შესაბამისად, რუსეთი ნატოს წევრი სახელმწიფოს წინააღმდეგ სამხედრო აქციას ვერ გაბედავს.

თუმცა ის, კონკრეტულად რა ნაბიჯებიც გადაიდგა, უკვე საფრთხის შემცველია. რუსეთმა გამოაცხადა, რომ გააძლიერებს თავისი ბომბამშენების დაცვას, ეს ნიშნავს, რომ გააგრძელებს სამხედრო ოპერაციებს, მაგრამ ამაში ჩართული იქნება მისი გამანადგურებლები. სირიის ცაზე სამხედრო თვითმფრინავების შეტაკების რისკი იზრდება: სარაკეტო დანადგარი განლაგდება სირიის ტერიტორიულ წყლებში და ასე განახორციელებენ საპაერო კონტროლს.

— ანუ, შესაძლოა უახლოეს დროში ახალი სამხედრო ინციდენტების მომსწრენი გაგვხდეთ?

— ამის პოტენციური საფრთხე არსებობს. მიუხედავად იმ განცხადებისა, რომ რუსეთს შურისძიების გეგმები არა აქვს. როგორც გითხარით, ძნელი წარმოსადგენია, ნატოს წინააღმდეგ სამხედრო ნაბიჯის გადადგმა გაბედოს, მაგრამ ის ნაბიჯები, რომელიც უკვე გადადგა და ის გადაწყვეტილებები, რომელიც მიიღო, უკვე რისკის შემცველია. წარმოჩენილია დაძაბულობის ზრდა.

ყველა პოლიტიკური მხარე მოუწოდებს თურქეთს და რუსეთს, რომ ცივი გონებით განსაჯონ შემდეგი ნაბიჯები და მაქსიმალურად თავი აარიდონ დაძაბულობის ესკალაციას. ჯერჯერობით, ამ მოწოდებისგან რაიმე შედეგს ვერ ვხედავ. რუსეთში შიდა პოლიტიკური ეფექტი ჰქონდა და აქვს. დეპუტატების მხრიდან ისმის მოწოდებები დიპლომატიური ურთიერთობის განწყვეტის აუცილებლობაზე და სხვა უფრო მკაცრი ნაბიჯების გადადგმისკენ.

— რა შემთხვევაში შეიძლება ვითარება მკაცრ ნაბიჯებამდე მივიდეს?

— ეს დამოკიდებულია იმაზე, უახლოეს დღეებში როგორ განვითარდება მოვლენები. ისევე თუ მოხდა ორი

სამხედრო თვითმფრინავის შეჯახება, მაშინ რისკების მანქანა სრული დატვირთვით ამუშავდება და შეიძლება ვითარება მეტად მძიმე შედეგებამდე მივიდეს.

— ვლადიმერ პუტინი აცხადებს, რომ ტერორიზმის მხარდამჭერებმა რუსეთს ზურგში დანა ჩაართყეს. პუტინის ამგვარი შეფასება არის პროპაგანდის ნაწილი, დაიწყო რუსეთმა საინფორმაციო ომი თურქეთის წინააღმდეგ?

— აბოლუტურად გეთანხმებით, ეს არის მხოლოდ და მხოლოდ პროპაგანდა საინფორმაციო ომში და მეტი არაფერი. ორივე მხარემ გამოაქვეყნა რუკები, თურქეთი ამტკიცებს, რომ ორმა თვითმფრინავმა დაარღვია საპაერო სივრცე, ერთი თვითმფრინავი არ დაემორჩილა გარდამავლობას, მეორე დაემორჩილა გარდამავლობას და დატოვა თურქეთის საპაერო სივრცე. რუსული მხარის მიერ გამოქვეყნებული რუკის მიხედვით, ეს თვითმფრინავები უახლოვდებიან სირია-თურქეთის საზღვარს, ამ რუკას თუ დაუჯერებთ, საზღვარი არ გადაუკვეთიათ. ჯერ მიდის არგუმენტებისა და კონტრარგუმენტების ომი.

აქამდე რუსეთს ყველაფერი გასდიოდა. სირიის ტერიტორიაზე ისლამური სახელმწიფოს წინააღმდეგ ბრძოლაში ჩაბმულ სახელმწიფოებთან ყოველგვარი კონსულტაციების გარეშე, შეიყვანა თავისი სამხედრო ძალები და დამოუკიდებლად დაიწყო სამხედრო ოპერაცია. მიუხედავად არაერთი მოწოდებისა, რომ კოორდინირებული ყოფილიყო ეს მოქმედება ბრძოლაში ჩართულ სხვა სახელმწიფოების სამხედროებთან, ამგვარი კოორდინაციის აწყობა ვერ ხერხდება.

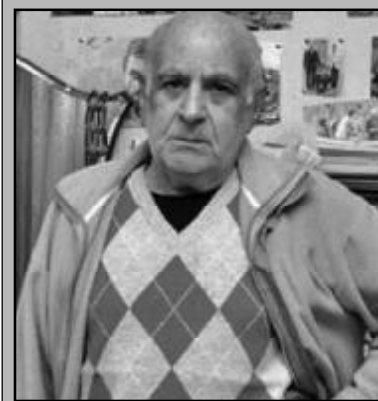
— ნატოს ხელმძღვანელობამ და აშშ-ის პრეზიდენტმა გააკეთეს განცხადება, რომ რუსეთი ამ შემთხვევაში უცნაურ თამაშს თამაშობს...

— დიას, ასეა და ითქვას, რომ ისლამური სახელმწიფოს ნაცვლად ებრძვის ასადის ოპოზიციას. სხვათა შორის ის თურქმენთა ტომიც, რომელიც თურქეთის საზღვართან ცხოვრობს, ასევე ასადის ოპოზიციურ ბანაკს მიეკუთვნება და მის წინააღმდეგ ბომბების გამოყენება, სწორედ იმისთვის ხელისუფლების პოლიტიკური მხარდაჭერის ნიშანია. ვითარება არეულია, არ არსებობს ერთიანი კოალიცია, ცალკეულ მოთამაშეებს საკუთარი დღის წესრიგი აქვთ და ეს ქმნის სწორედ ქაოსს.

— შესაძლებელია, რომ რუსეთის თვითმფრინავის ინციდენტთან დაკავშირებულმა ვითარებამ, სირიის პრობლემის დარეგულირების საკითხი უკან დახიოს?

— ამაში ეჭვი არავის ეპარება. თუკი ერთსულოვნება არ იქნება ისლამური სახელმწიფოს წინააღმდეგ მებრძოლ სამხელმწიფოთა რიგებში, წარმატებაზე ლაპაკარი ზედმეტია. სირიის თემა, ეს შემადგენელი ელემენტია იმ მოვლენის, რასაც ისლამური სახელმწიფოს წინააღმდეგ ბრძოლა ეწოდება. იცით, რომ ისლამური სახელმწიფო მხოლოდ სირიის ტერიტორიაზე არ

© კინემატოგრაფიის დიდი დანაკლისი

„ფესაპის“ ავტორის აღსასრული

ცნობილი ქართველი რეჟისორი და სცენარისტი **გუგუშვილი მამია** 87 წლის ასაკში გარდაიცვალა. მას გადაღებული აქვს ისეთი პოპულარული ფილმები, როგორებიცაა: „ბურთი და მოედანი“, „ბოდიში, თქვენ გელით სიკვდილი“, „ცისკრის ზარები“, „მაციაგარში ვილადი იჯდა“, „ბაგრატიონი“, „ფესვები“, „წარსული მუდამ ჩვენთანაა“, „ჩაკლული სული“, „გაჭედილები“ და სხვა.

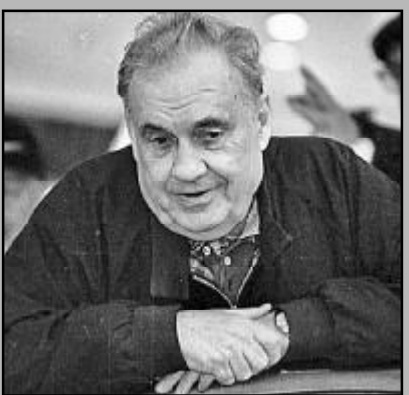
გუგუშვილი მამიას გარდაცვალებაზე ინფორმაცია ფეისბუქის საკუთარ გვერდზე მისმა შეილიშვილმა, ჟურნალისტიმა ნინია ასვლედიანმა გაავრცელა და მას „ფესვების“ ფინალური სცენის ვიდეო დაურთო. „მარტო ამ ფინალის გამო ღირდა ცხოვრება. ვამაყობ, რომ ბაბუაჩემი ასეთი რეჟისორი იყო. სიმბოლურია, გუშინ ელდარ რიაზანოვიც გარდაიცვალა... სიმბოლურია, გუშინ თბილისის კინოფესტივალი გაიხსნა. გუგუშვილი მამია უკვე ქართული კინოს ისტორიაა“, — წერს ნინია ასვლედიანი.

გარდაიცვალა ელდარ რიაზანოვი

ცნობილი რუსი და საბჭოთა კინორეჟისორი **ელდარ რიაზანოვი** 89 წლის ასაკში მოსკოვში გარდაიცვალა. „რიაზანოვის“ ცნობით, ჯანმრთელობის მდგომარეობის გაუარესების გამო მიმდინარე წელს ის არაერთხელ იყო ჰოსპიტალიზებული. 2015 წლის აგვისტოში გულის ინფარქტის დიაგნოზით ბაკულის სამედიცინო ცენტრში გადაიყვანეს. ოქტომბერში კი მას გეგმურ მკურნალობა ჩაუტარდა. ბოლოს მისი ჰოსპიტალიზება 21 ნოემბერს მოსკოვის ერთ-ერთ კლინიკაში გასდა საჭირო.

ელდარ რიაზანოვი ავტორია მოთხრობებისა და სცენარებისა, რომელთა მიხედვით შექმნა ფილმები: „უფრთხილდი ავტომობილს“, „წარმატებას ზიგზაგი“, „იტალიელების არაჩვეულებრივი თავგადასავალი რუსეთში“, „ბედის ირონია, ანუ გაამოთ“, „სამსახურებრივი რომანი“, „საკარნავალო ლამე 2, ან 50 წლის შემდეგ“ და სხვა.

© კვალი დროში

როსა მეცნიერი უნინარესად ჭეშმარიტი აღმოჩნდა...

**დიდი სიუჟარული და პატივისცემით ვულოცავთ
85 წლის იუბილეს პროფესორ რაფიელ ჩიქოვანს**

ვუსურვებთ, ბატონ რაფიელს ჯანმრთელობას და დიდხანს სიცოცხლეს, რათა ჩვეული ენერგიით, ხალისით, დაუშრეტელი შრომისუნარიანობითა და ღრმა ინტელექტით ემსახუროს თავის ქვეყანასა და ხალხს.

უახლოესი მიზნობები და კოლეგები

„სრ“ ჩაქაქილისა;

ბატონ რაფიელ ჩიქოვანს, მეცნიერსა და მოღვაწეს, არცა სამეცნიერო წოდება არ აკლია, იგი დოქტორიც არის, პროფესორიც, აკადემიკოსიც, არაერთი საზოგადოების თავმჯდომარე და პრეზიდენტი, მთავარი კი, ჩვენი აზრით, მაინც ბატონი რაფიელის ქვეშაირია და იგი, ღვთისნიერი კაცური კაცობა და ადამიანობაა. იგი, უწინარესად, ადამიანობის დოქტორი, პროფესორი და აკადემიკოსია. სწორედ ასე იცნობს მას ჩვენი რედაქცია, გაზეთი „საქართველოს რესპუბლიკა“, რომლის უძველესი მეგობარი და ყოველთვის სასურველი ავტორი იყო და არის ბატონი რაფიელი. ამიტომ ჩვენი რედაქცია მთელი სულითა და გულით უერთდება იუბილარის მეგობრებისა და კოლეგების გულითად მილოცვას.

© ამსხვრეტის აზრი

სამსხვრეტი დაუდევრობა თუ დილატანტიზმი?

**„სამსხვრეტის დაუდევრობის პასუხისმგებელი
უნდა იქნას ყველა, ვინც მარჯუნი ღათო“**

ილაშხისი რადიკალების გააქტიურების გამო ქვეყნის წინაშე რთულ გამოწვევად რჩება საზღვრის დაცვის პრობლემა. სასაზღვრო უსაფრთხოების შესახებ For.ge ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორს, სასაზღვრო საკითხების დამოუკიდებელ ექსპერტს გილა ხუშიშვილს ესაუბრა.

— არის კი ჯეროვნად დაცული დღეს საქართველოს 2000-კილომეტრიანი საერთო საზღვარი თუ მეზობელ სახელმწიფოთა მესაზღვრეების კეთილსინდისიერებას უნდა ვენდოთ და მათ იმედოდ ვიყოთ?

— მსოფლიოში მიმდინარე პროცესებმა, განსაკუთრებით ახლო აღმოსავლეთში წარმოქმნილმა დაძაბულობამ რეალობა შეცვალა. ამდენად, მთლიანად უნდა გადაიხედოს ქვეყნის უსაფრთხოების სისტემები. საუბარია სახელმწიფოს საზღვრის დაცვის სისტემების დაუყოვნებლივ უნდა შემუშავდეს საზღვრის დაცვის სტრუქტურის ცალკე ერთეულად ჩამოყალიბებისა და საზღვრის დაცვის კონცეფცია, რაშიც შეტანილი უნდა იქნეს სამხედრო კომპონენტი და მთლიანად მთელი სამხედრო ძალების ყურადღების მობილიზება უნდა მოხდეს სახელმწიფოს საზღვრების დაცვისთვის.

— რამდენადღაც ვიცით, ამჟამად შს-ს წარმომადგენლები პატრულირებენ ჩვენს საზღვრებზე, ეს არასაკმარისია?

— თავის დროზე, როდესაც ორიენტირებულნი ვიყავით შენგენის სახელმწიფოებთან მიერთებაზე, ეს ყველაფერი მოთხოვნებს პასუხობდა, მაგრამ დღეს თვითონ შენგენის სახელმწიფოები გადადიან საზღვრის მცაცრი კონტროლის რე-

ჟიმზე. რთული ვითარება თანდათან გვიასლოვდება. აგერ, რამდენიმე ათას კილომეტრში გახურებული ომი, ლტოლვილთა დიდი ნაკადები იწყებს გადმოსვლას და ტერორისტული ჯგუფები იწყებენ მოქმედებას. ცხადია, ასეთ დროს საზღვრის დაცვის კონცეფციაში სამხედრო კომპონენტის შეტანა აუცილებელია. რაც მთავარია, მეზობელ სახელმწიფოებთან სერიოზული მუშაობა გვმართებს ოპერატიული ინფორმაციის გაცვლის მიზნით. უნდა ჩამოვყალიბდეთ, რეალური საფრთხე მყისიერად საიდან გველის.

— არც ერთ ჩვენს უახლოეს მეზობელთან არ გვაქვს დელიმიტაცია-დემარკაციის საკითხი მოგვარებული, არ ვიცით, საზღვარი სად გადის. ეს მხოლოდ საქართველოს რთული გეოპოლიტიკური ვითარებით აიხსნება? ასევე, საინტერესოა, როდესაც საზღვრებზე ვსაუბრობთ, რითი ვხელმძღვანელობთ, 1921 წლის საზღვრებით თუ 1991 წლის, ანუ ზეიად გამსახურდიას პერიოდში დადგენილი საზღვრებით?

— 1991 წელს საბჭოთა კავშირის შემადგენლობიდან ზუსტად იმ ტერიტორიით გამოვედით, რომელი ტერიტორიითაც შევედით 1937 წელს, როცა საბჭოთა კავშირის შემადგენლობას ცალკე რესპუბლიკის სახით მივეურთღით. ამის შემდეგ კონსტიტუციაშიც დავაფიქსირეთ, რომ 1991 წლის 21 დეკემბრის მდგომარეობით არსებული საზღვრები ითვლებოდა ჩვენს სახელმწიფო საზღვრებად და მეზობელ სახელმწიფოებთან ტერიტორიული დავა არ გვექნებოდა, ანუ პატივს ვცემდით მათ ტერიტორიულ მთლიანობას. ახლა იწყებოდა პროცესი, სადაც ზოგიერთ კონკრეტულ მონაკვეთზე უნდა დაზუსტებუ-

ლიყო საზღვარი, მაგრამ სამწუხარო ფაქტია, რომ საქართველოს არა აქვს მყარად ჩამოყალიბებული სახელმწიფო სასაზღვრო პოლიტიკა. ეს არის მთელი ჩვენი ტრაგედია. 2013 წლიდან მოყოლებული, დღემდე სახელმწიფო სადელიმიტაციო კომისიას, რომლის თავმჯდომარესაც 2003 წლამდე პარლამენტი ამტკიცებდა და დღეს ის არის საგარეო საქმეთა მინისტრის მოადგილე, არც ერთი სხდომა არ მოუწვევია. არც ერთ სახელმწიფოსთან ამ მიმართულებით მუშაობა არ მიმდინარეობს. აქ დემარკაციაზე არ არის საუბარი, აქ საუბარია დელიმიტაციაზე, ანუ რუკებსა და დოკუმენტებზე დაყრდნობით საზღვრის განსაზღვრაზე. არავინ ზრუნავს, საბოლოოდ დადგინოს, რა ფართობი უჭირავს საქართველოს. ეს არის 67, 69 თუ 70 ათასი კვადრატული კილომეტრი. არის ასეთი სივრცე-კონტინენტური შეღფი, რომელიც ზღვის ნაპირიდან 12 მილის სიღრმემდე, ანუ სადღაც 20 კილომეტრის სიღრმემდე ფართობს გულისხმობს, საქართველოს კი კონტინენტური შეღფი თავისი ტერიტორიის ფარგლებში არა აქვს შეტანილი. ანუ ამით 7 ათას კილომეტრს აღარ ვაფიქსირებთ, რომ ეს ჩვენი ტერიტორიაა. საქმე გვაქვს საოცარ დაუდევრობასთან, ან დილტანტიზმთან.

— ამ რამდენიმე წლის წინათ აზერბაიჯანთან დავით გარეჯის მიდამოებში არსებული პრობლემები თითქმის დაპირისპირებაში გადაიზარდა. ყველაზე რთულად მაინც რომელ მეზობელთან მიიჩნევთ ურთიერთობას?

— მაგალითად, მცოცავი ანექსიაა, როდესაც ქვეყნის ეკონომიკური და დემოგრაფიული ექსპანსია ხდება. ეს ნიშნავს, რომ სხვა ეთნოსი შემოდის შენს ტერიტორიაზე, საზღვრისპირა რაიონს იკავებს, შემდეგ ეკონომიკურ ურთიერთობებს ავითარებს და მეზობელი სახელმწიფოს გავლენა შენს ეკონომიკაზე მნიშვნელოვანი ხდება, შენ მასზე ხარ დამოკიდებული სტრატეგიული ნედლეულით, ეს არის ნავთობი, შაქარი, ხორბალი. ასეთად ჩვენ აზერბაიჯანი გვევლინება.

იხ. 7 გვ.

© ალიან-ჩალიანი

**მიხეილ ნაქვითი
უსასყიდლოდ გადაეცა
საპატრიარქოს**

საძმარტოველს სამოციქულო ავტოკეფალურ მართლმადიდებელ ეკლესიას საგურამოში მდებარე 670 კვ.მ მიწის ნაკვეთი უსასყიდლოდ გადაეცა.

მთავრობის 27 ნოემბრის განკარგულებით. სახელმწიფო ქონების ეროვნულ სააგენტოს დავებულა, უზრუნველყოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული ღონისძიებები.

შეგასწავნებ, საქართველოს მთავრობის 21 სექტემბრის განკარგულებით, საპატრიარქოს ქობულეთში, აბაშიძის №128-ში მდებარე მიწის ორი ნაკვეთი და მასზე მდებარე შენობა-ნაგებობები გადაეცა.

საპატრიარქოს უსასყიდლოდ საკუთრებაში გადაეცა ბობოყვათის რეზიდენცია — არასასოფლო-სამეურნეო მიწის ერთი ნაკვეთი, რომლის ფართობია 149 796 კვადრატული მეტრი, მასზე არსებული 18 ნაგებობითა და მოძრავი ქონებით.

**ქართული ეთნოგრაფიული
სამოსის გამოფენა**

საძმარტოველს ფოლკლორის სახელმწიფო ცენტრის საგამოფენო დარბაზში პროფესიული სტუდენტების მიერ შექმნილი „ქართული ეთნოგრაფიული სამოსის“ გამოფენა გაიხსნა. ღონისძიებას საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის პირველი მოადგილე ქეთევან ნატრიაშვილი და მონწილეული სტუმრები დაესწრნენ.

გამოფენა საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს ორგანიზებითა და მიგრაციის საერთაშორისო ორგანიზაციის (IOM) მხარდაჭერით იმართება და 3 ნოემბრის ჩათვლით გრძელდება.

„ქართული ეთნოგრაფიული სამოსის“ გამოფენაზე წარმოდგენილია ეროვნული სამოსი და შესაბამისი აქსესუარები, რომელიც შექმნილია პროფესიული სტუდენტების მიერ პროფესიული მასწავლებლების აქტიური ჩართულობით. გამოფენაში მონაწილეობას ცხრა პროფესიული კოლეჯის სტუდენტები იღებენ.

წერილი მინდა აზერბაიჯანის პრეზიდენტის ილჰამ ალიევის საქართველოში ამასწინანდელი მოულოდნელი ვიზიტით დავიწყო, რომელსაც საზოგადოებაში დიდი აჟიოტაჟი მოჰყვა. ჩვენებური ნაცვები აღრფთოვანებული ჩანდნენ, აი, ნახავთ, ამბობდნენ ისინი, ჩვენ რომ იქით რუსულ „გაზპრომს“ ვეკურკურებით, ალიევი ამას არ გვაპატიებს, გაზის მოწოდებას შეგეწყვეტს და ამ ზამთარს სიცივეში გვანავსავებსო.

ღვთის მადლით, მსგავსი არაფერი მომხდარა. ჯერ კიდევ ალიევის ჩამოსვლამდე, „სოკარმა“ დაგვამშვიდა: საქართველოში თუ „გაზპრომი“ შემოვა, ჩვენთვის პრობლემა არ იქნება, კონკურენციისა არ გვეშინია და ალტერნატიულ ბაზარში სიამოვნებით ვიმუშავებთო. არც ბატონ ილჰამ ალიევს გაუოთქვამს უცმაყოფილება რუსულ „გაზპრომთან“ დაკავშირებით. საქართველოს ენერგეტიკის მინისტრის კახა კალაძის მტკიცებით, ალიევთან პრეზიდენტის სასახლეში გამართულ შეხვედრაზე „გაზპრომზე“ საუბარი საერთოდ არ ყოფილა. მისი თქმით, საუბარი შეეხო სხვადასხვა ენერგეტიკულ პროექტებს, რომელსაც საქართველოში „სოკარი“ ახორციელებს.

„ჩვენ მეგობრები ვართ, ძმები ვართ და დღევანდელი წარმატებული ვიზიტი და შესვენება ჩვენი სამომავლო ურთიერთობების დინამიკური განვითარებისთვის წარმართული ნაბიჯია“ — განაცხადა ალიევმა, რომელმაც ხაზი გაუსვა, რომ საქართველოსა და აზერბაიჯანს ეკონომიკურ სფეროში ძალიან წარმატებული თანამშრომლობა აქვთ.

თუმცა სხვაგვარად ფიქრობს აზერბაიჯანული მედია, რომელიც საქართველოს ხელისუფლებასა და „გაზპრომს“ შორის მოლაპარაკებებს „შეთქმულებას“ უწოდებს. ამასთან, იმასაც აღიარებენ, რომ ბაქო მართავს მოლაპარაკებას „გაზპრომთან“ გაზის შესყიდვის თაობაზე. „გაზპრომთან“ თანამშრომლობა დამოკიდებულია საფასო წინადადებებზე, რომლებიც ორივე მხარეს აძლევს ხელს, — აცხადებს „სოკარის“ წყარო. პოდა, რატომ არ უნდა გვინდოდეს თანამშრომლობა „გაზპრომთან“, თუკი ეს ურთიერთობა ხელსაყრელია აზერბაიჯანისთვისაც კი, რომელსაც ილჰამ ალიევის თქმით, 100 წლის შემდეგაც შეუძლია გაზით არა მხოლოდ საკუთარი თავი დაიკმაყოფილოს, არამედ დააკმაყოფილოს მეზობლებიც და ევროპაც.

აზერბაიჯანს აქვს სატრიაბახო და ტრიაბახობს, თუმცა, როგორც ირკვევა, თურმე არც ქართველებს გვეჩინა ყურები ჩამოსაყრელი. თუ არ გვეჩინა, აგერ არის, ბატონო, ამერიკული ნავთობკომპანია „ფრონტერა“ და ჰკითხეთ. ახლახან მის მიერ გაკეთებულ განცხადებას თუ დავეყრდნობით, საქართველოს ბუნებრივი აირის გაცილებით დიდი, 3-ჯერ მეტი რესურსი აქვს, ვიდრე აზერბაიჯანს. ამ მაჩვენებლით ჩვენ ვუსწრებთ გაზის მოპოვებელ ისეთ აღიარებულ ქვეყნებს, როგორებიც არიან ქუვეითი, ლიბია, ყაზახეთი, უზბეკეთი, არაბთა გაერთიანებული საემიროები, ჩინეთი, ინდონეზია და სხვები.

აქვს ნებულვართ და ეგ არისო, იფიქრებთ თქვენ და კონკრეტული ციფრებით დაინტერესდებით. აგერ არის ეს

საქართველოში ბუნებრივი აირის ზღაპრული მარაბია!

გაზი იმდენი გვქმნება, ჩვენს გვერდსა და საზღვარგარეთს გავიზანთო...

ციფრებიც, რომლებიც „ფრონტერამ“ გულდასმით დანგარიშების შემდეგ საჯაროდ წარმოადგინა. მისი მტკიცებით, საქართველოში ბუნებრივი აირის შესაძლო მარაგი 3,8 ტრილიონ კუბურ მეტრს შეადგენს. მწარე ხევისა და ტარიზანის გაზის კომპლექსებზე, ამბობენ ისინი, 365 მილიარდი კუბური მეტრის გაერთიანებული პერსპექტიული ბუნებრივი გაზის რესურსია, მათ შორის 266 მილიარდი კუბური მეტრი — ამოსაღები პერსპექტიული რესურსები.

ამდენი ცაცო?! თუ ასეთი ზღაპრული რესურსები გაგვანია, ეს ჩვენი ნავთობისა და გაზის კორპორაცია რამ დაადუმა? მას „ფრონტერას“ აღმოჩენაზე რატომღაც დღემდე კომენტარი არ გაუკეთებია, თუმცა განმარტა, რომ საქართველოში თავისუფალი გაზის დადასტურებული მარაგი შეფასებულია რუსთავის, სამგორის, ნინოწმინდის, მწარე ხევის საბადოებზე და მათი ჯამური რაოდენობა შეადგენს 1,874 მილიარდ კუბურ მეტრს. გარდა ამისა, ნავთობში გახსნილი მარაგიც დათვლილია და ის შეადგენს 75,3 მილიონ კუბურ მეტრს, ანუ ჯამურად თავისუფალი გაზის და ნავთობში გახსნილი გაზის დადასტურებული მარაგები 1,922 მილიარდი კუბური მეტრია, რაც „ფრონტერას“ გათვლებს ორი ათასჯერ ჩამორჩება(!).

სხვაობა გამიგია, მაგრამ ამხელა? თუმცა „ფრონტე-

რასგან“ გასაკვირი არაფერია. მან შარშანაც გაგვაოცა „აღმოჩენით“, როცა საზღვიმოდ განაცხადა, იორმულანლოში 42 მილიარდი კუბმეტრი გაზი აღმოვაჩინეთო და ისიც დაამატა, ამ რაოდენობით საქართველო მომავალში ენერგოდამოუკიდებელობისკენ მნიშვნელოვან ნაბიჯს დგამსო. ისე დაუმშვენდა ცხვირი „ფრონტერას“ წარმომადგენელ სტივ ნიკადროსს (განაცხადი სწორედ მან გააკეთა), როგორც ეს სიმართლე გამოდგა.

ამან მე გამახსენა შევარდნაძის მმართველობის პერიოდი საქართველოში, როცა აღმოჩენების სურვილით შეპყრობილი არა ერთი და ორი უცხოური ნავთობკომპანია მოადგა ქვეყანას ამერიკიდან, ინგლისიდან, ავსტრალიიდან თუ სხვა ქვეყნიბიდან. ყველა იმათგანი საქართველოს ამა თუ იმ მხარეში, მათ შორის შავი ზღვის შელფშიც კი, ეწეოდა ნავთობის მარაგის დაზვერვას და აღმოჩენილი ზღაპრული მარაგების კვალობაზე ქართველ ხალხს ბედნიერ ცხოვრებას უწინასწარმეტყველებდა. მახსოვს მაშინ დედოფლისწყაროში, მთავრობის წევრებთან ერთად ჟურნალისტებიც მიგვიწვიეს. ახლაც თვალწინ მიდგას ედუარდ შევარდნაძის გაბრწყინებული სახე, რომელმაც კამკამა ნავთობით გალიცლიცებული ჭიქა ეშხით დააჭაშნიკა და ქვეყანას აღმშენებლობის ახალი ეტაპის დადგომა მიულოცა.

ამის თაობაზე მაშინდელმა პრესამ, მათ შორის „საქართველოს რესპუბლიკამ“ არაერთი იმედის მომცემი წერილი თუ სტატია გამოაქვეყნა, რომლებიც ისტორიას შემორჩა, თავად ზღაპარი კი, რომ საქართველო უმდიდრესი ნავთობის საბადოების მფლობელია, ნელ-ნელა გაფრმვრთალდა და საბოლოოდ გაქრა. მახსენდება „საქნავთობის“ მაშინდელი გენერალური დირექტორი რევაზ თევზაძე, მეცნიერი და ამ დარგის დიდი სპეციალისტი, იმედიანად კი იყო განწყობილი „ფრონტერას“ მიმართ, მაგრამ როგორღაც მაინც ეჭვობდა და მეუბნებოდა: **ამ ქვეყნად მხოლოდ მამაზენიერმა იცის, ქართულ მიწაში რა მოცულობის ნავთობის საბადოებია ჩაბუდებულიო.**

ალბათ არ შევცდები თუ ვიტყვი, რომ ახლაც იგივე მეორდება, ოღონდ ამჯერად უკვე ბუნებრივი აირთან დაკავშირებით, რომლის მოპოვება საქართველოში გასული საუკუნის 70-იანი წლებიდან დაიწყო. ეს იყო სამგორი-პატარძელის საბადოდან მოპოვებული ნავთობის თანმყოლი გაზი, რომლის წლიური მოცულობა პიკური მოპოვების წლებში 300 მილიონ კუბმეტრს არ აღემატებოდა. მას შემდეგ, რაც რუსთავის გაზის საბადო აღმოაჩინეს (1983 წ.), თავისუფალი გაზის მოპოვებაც დაიწყო, ეს პროცესი გაგრძელდა ნინოწმინდის უზანხეც, მაგრამ მოპოვებითი სამუშაოები იმდენად მცირეა და, აქედან გამომდინარე, მისი შედეგიც, რომ სალაპარაკოდ არ ღირს.

აი, ეს გახლავთ დადასტურებული რეალობა სადღესო და არა ის ზღაპარი თუ სპეკულაციები, რომლებსაც „ფრონტერა“, შესაძლოა საკუთარი აქციების ფასის გასაზრდელად გვთავაზობს. წამოეგება თუ არა ამჯერად „ფრონტერას“ ანგვსზე ამჟამინდელი ხელისუფლება, ამას მომავალი გვიჩვენებს.

ოთარ ხუციშვილი

როდის განსვლდება შემოვლითი რკინიგზის მოწინააღმდეგე?

„თბილისის შემოვლითი რკინიგზის პროექტი აღდგება“, — განაცხადა თბილისის მერის მოადგილემ ირაკლი ლექვინაძემ. მისი თქმით, არსებობს პროექტის აღდგენის სამი ვარიანტი, რომელთაგან საუკეთესოს თბილისის გენერალური გეგმის ავტორები აირჩევენ. ლექვინაძემ განმარტა, რომ წინა ხელისუფლების დროს შემოვლითი რკინიგზის პროექტი ეკონომიკური და ტექნიკური დასაბუთების გარეშე, სერიოზული ხარვეზებით მომზადდა და იმ ფორმით მისი განხორციელება აბსოლუტურად მიუღებელი იყო.

„იმ პროექტის განხორციელების შემთხვევაში, კორიდორის გამტარუნარიანობა 20 პროცენტით მცირდებოდა, ხოლო საოპერაციო და მოგება-შენახვის ხარჯი 10-წლიან პერიოდზე გაანგარიშებით დაახლოებით 67 პროცენტით იზრდებოდა. დღეს წარმოდგენილი 3 ვარიანტის ეკონომიკური და ტექნიკური პარამეტრები არის ბევრად უკეთესი“, — განაცხადა ლექვინაძემ.

თბილისის შემოვლითი რკინიგზის მშენებლობა 2010 წელს ნაციონალების ძალისხმევით დაიწყო, რისთვისაც 213 მილიონი აშშ დოლარი, ანუ პროექტის ღირებულების 65% დაიხარჯა.

მოგვიანებით, ახალმა ხელისუფლებამ ეს პროექტი იმ მოტივით შეაჩერა, რომ მიმდინარეობდა დამატებითი კვლევები და საბოლოო გადაწყვეტილებას მთავრობა მიიღებდა.

ამის შემდეგ შემოვლითი რკინიგზის მოწინააღმდეგეებსა და მომხრეებს შორის დავა საფუძვლიანი არგუმენტების თანხლებით გრძელდებოდა.

შემოვლითი რკინიგზის სასარგებლოდ განსაკუთრებული ყურადღება იმ ფაქტს

ექცეოდა, რომ პროექტის ორი მესამედი უკვე დასრულებული იყო. ასევე, ერთერთი წონადი არგუმენტი გახლდათ ფეთქებადსაშიში ტვირთების ქალაქარეთ გადატანა, რის შედეგადაც ქალაქში მცხოვრები ადამიანების უსაფრთხოება დაცული იქნებოდა; პარალელურად, ქალაქში შემცირდებოდა დაბინძურება და ხმაური; თბილისის ცენტრში კი გამოთავისუფლდებოდა სარკინიგზო ინფრასტრუქტურის მიერ დაკავებული ტერიტორია.

თუმცა შემოვლითი რკინიგზის მოწინააღმდეგეების არგუმენტებიც გასათვალისწინებელი იყო — კერძოდ, შემოვლითი რკინიგზა ქალაქში გამავალ ხაზზე გრძელი იყო, რაც მის საოპერაციო ხარჯებს ზრდიდა; პროექტის დასასრულებლად დამატებით 137 მილიონ აშშ დოლარზე მეტი იყო საჭირო, ქალაქის ცენტრში

გამოთავისუფლებული ტერიტორიის ღირებულება კი შესაძლოა, მოსალოდნელზე გაცილებით ნაკლები ყოფილიყო.

„საქართველოს რკინიგზის“ წარმომადგენელთა თქმით, შემოვლით ხაზს ისეთი დახრილობა ჰქონდა, რომ აღმართზე ასასვლელად და შემდეგ დაღმართზე დასამუხრუჭებლად მატარებელს დამატებითი ძრავები უნდა დამონტაჟებოდა, რაც ამცირებდა გამტარუნარიანობას და ზრდიდა ენერგიის დანახარჯს. მაშინ, როცა თბილისის ცენტრის ის ნაწილი, სადაც ამჟამად რკინიგზის ხაზი გადიოდა, ვაკე იყო.

For.ge-სთან საუბრისას თბილისის შემოვლითი რკინიგზის პროექტის აღდგენას თავისებურად განიხილავს ქალაქდაგეგმარების სპეციალისტი ზურაბ ბაქრაძე.

„თავის დროზე შემოვლითი რკინიგზაზე ხელაღებით უარის თქმა არ შეიძლებოდა.“

შემოვლითი ხაზი ქალაქის გადაღმა უნდა გადავიდეს, მაგრამ არავითარ შემთხვევაში არ უნდა მოიშალოს არსებული ხაზი. ჩვენი ქვეყნის ტრანზიტულობიდან გამომდინარე, ნავთობი და ბევრი სხვა ფეთქებადსაშიშრო ნივთიერება უნდა გადაიტანონ შემოვლით გზაზე ტვირთების სახით. რკინიგზის ერთ-ერთი ვარიანტი, რომელიც წინა ხელისუფლებამ მიიღო, თბილისის ზღვასთან ძალიან ახლოს გადიოდა, რაც შესაძლო დაბინძურების გამო საფრთხეს უქმნიდა თბილისის ზღვას, როგორც სასაშენის რეზერვუარს. ნავთობიანი ან შხამქიმიკატიანი ერთი ცისტერნაც რომ გადავირავებულიყო, ეს მთელ ქალაქს დალუბავდა. ამიტომ, თუ სხვა ვარიანტს განიხილავენ, კარგი იქნება“, — აცხადებს ზურაბ ბაქრაძე.

თბილისის საკრებულოს ფრაქცია „ნაციონალური მოძრაობა-თბილისის“ თავმჯდომარე ირაკლი აბესაძე For.ge-სთან საუბარში აცხადებს, რომ შემოვლითი რკინიგზის პროექტის სამი წლით შეჩერება, მხოლოდ და მხოლოდ პროექტის გადამუშავების მოტივით, დანაშაული და მანევრობა იყო საკუთარი ქალაქის წინაშე. ეს მაშინ, როცა ამ სამ წელიწადში სამუშაოების ფაქტობრივი დასრულება იყო შესაძლებელი და დღეს აღმოსავლეთ-დასავლეთის შემაერთებული საავტომობილო მაგისტრალი ქალაქის ცენტრში უკვე დასრულების ფაზაში უნდა ყოფილიყო.

„ეს პროექტი მაქსიმალურად განტვირთავდა ქალაქს საცობებისგან. გარდა ამისა, ქალაქის ცენტრში თავისუფლდებოდა დაახლოებით 150 ჰექტარი მიწა, რომელიც ახლებურ განვითარებას მოითხოვდა, სადაც ასეულ მილიონობით დოლარის ინვესტიციის მოზიდვა იქნებოდა შესაძლებელი“, — აღნიშნა ირაკლი აბესაძემ.

მანანა ნოზაძე

მსხვერპლის აზრი

(მეზუმა გვერდიდან) რაც შეეხება თურქეთს, მან აჭარის მონაკვეთში თითქმის მთლიანად დაასრულა საქართველოს ტერიტორიის ეკონომიკური და დემოგრაფიული ექსპანსია. გახსოვთ, ალბათ, მიშა სააკაშვილის ბოლო დოკუმენტი, როცა ცხრა ათას თურქს მიანიჭა საქართველოს მოქალაქეობა. კონსტიტუციაში წერია, რომ საქართველოს ტერიტორიის გასხვისება კანონით აკრძალულია. ქვეყნის სათავეში არ იციან, რა არის სახელმწიფოს ტერიტორია. მათ უნდა განემარტოთ, რომ ეს არის მიწა, ჰაერი და წყალი, რომელზეც ვრცელდება ქვეყნის იურისდიქცია. ამდენად, ბურების, არაბების, ინდოელების ხელში გადასული ათასობით ჰექტარი მიწის ფართობი არის თუ არა საქართველოს ტერიტორიის გასხვისება? კანონი სახელმწიფო საზღვრის შესახებ კრძალავს სასაზღვრო ზოლში 500 მეტრში და 5 კილომეტრში მიწების ყიდვა-გაყიდვას.

— **გამონაკლისის სახით მხოლოდ პრეზიდენტს აქვს დროებითი გასხვისების უფლება.**

— გაყიდვის უფლება არც პრეზიდენტს აქვს, მას აქვს მხოლოდ სამეურნეო საქმიანობაზე დაშვების უფლება სასაზღვრო ზოლში. ჩვენ უკვე კატასტროფამდე მივღევართ, კანონები არ ემთხვევა კონსტიტუციას, ხოლო კანონები, რომლებიც კონსტიტუციას ემთხვევა, არ მოქმედებს.

— **ისტორიულად საქართველო ცდილობდა, ჩრდილოეთით დარიალის კარი დაეცვა, რომელიც ოს-საზარათათვის გზის შესაყრავად იყო განკუთვნილი. რამდენად საგანგაშოა, რომ 43 უღელტეხილიდან რუსეთი 25-ს აკონტროლებს?**

— ასეთი ფრთხილი გამოთქმაცაა, საქართველომ შეაძლებინა რუსეთს, აემაღლებინა ჯვარცმა ნახევარ მთვარეზე ზემოთ კავკასიაში, ანუ სანამ რუსები საქართველოდან არ მიაღწენ შამილის აჯანყებულებს, მანამ ვერ შეძლებს მათი დამარცხება. მეორე მომენტიცაა, ნატოსთან სახმელეთო შეხება საბჭოთა კავშირის მარტო საქართველოსა და სომხეთის მონაკვეთზე ჰქონდა თურქეთთან, ამიტომ ძალზე გაძლიერებული იყო პირველი ეშელონი აჭარის აქეთ, სომხეთის მიყოლებაზე. დღეს ასე არ არის, ამიტომ რუსეთი ცდილობს, პირველი ეშელონის დაცვა გადმოიტანოს კავკასიის ქედს აქეთ. ამის წინაშეა მარუხის უღელტეხილი. საფუძვლიანი გამოძიება რომ ჩა-

საოცარი დაუდგრობა თუ დილატანტიზმი?!

ტარდეს, სამშობლოს ღალატისთვის უნდა მიეცეს ყველა, ვინც მარუხი დათმო. მარუხი არის კოდორის ხეობაში. ახლა მამისონიც ჩაიგდეს ხელში. ორივე მიმართულებაზე 20-25 კილომეტრით შემოვიდნენ. ეს გზა მიყვება ჯავიდან, შემდეგ გადადის თრუსოს ხეობაში და ძალა, რომელიც მას შეაჩერებს, არ ჩანს. როცა მთელ მსოფლიოში უკონტროლო სიტუაციაა, ამ დროს დაუშვებელია ნაღმის შემოტანა და ეს ნაღმი იქნება არაბული ქვეყნებიდან წამოსული ლტოლვილები. იმათ ჩვენთან შემოსვლა არ უნდათ და ტყუილად ნუ გეჭაჩებთ აქეთკენ, მერე ეს სანანებელი გაგვისდება.

— **ანუ ტერორისტები შემოყვებიან ოჯახის წევრებს და მშვიდობიან სამოქალაქო პირებად მოგვევლინებან?**

— როდესაც არაპროფესიონალები იკავებენ საკვანძო თანამდებობებს, მათ არ იციან, როგორ უნდა აღასრულონ თავიანთი საქმე. როდესაც საზღვარზე დიდი რაოდენობით უკონტროლოდ შემოდის მოსახლეობა, ისინი უნდა განათავსონ საფილტრაციო ბანაკებში, იქ უნდა გამოვლინდეს, ვინ არის ტერორის-

ტებთან, კონტრაბანდისტებთან კავშირში და ამის შემდეგ უბრალო ადამიანები შემოუშვან ქვეყანაში. სტიქიურად შემოსულ ხალხს ათასი მამაძალი შემოჰყვება. ასეთი რამ უკვე მოხდა ჩვენთან ჩეჩნეთის მხრიდან. ახლა კიდევ განმეორდება. ყველა დუმს, თუ სად არის ის ხალხი, რომლებიც ალეპოდან, სირიიდან, ლიბიიდან ჯერ კიდევ მეორე-მესამე ფაზამდე მისულ საფრთხედ ნამოვიდნენ? ესენი იყვნენ საკმაოდ შეძლებული სომხური მოსახლეობა. ისინი ერევანში არ შესულან. სად არიან?

ჩინელები რომ მოდიან, ეს სხვა საქმეა, ჩინელები მოდიან თავიანთი სახელმწიფოს ხელშეწყობით, იცვლიან გვარსაც, რელიგიასაც, მთავარია, დასახლდნენ აქ და დამაგრდნენ, მაგრამ სირიიდან და ლიბიიდან გამოქცეულ შეძლებულ სომხებს დასასახლებლად ტერიტორია სჭირდებათ.

— **მართალია, რომ გარდაბნის ტერიტორიისა და სამცხე-ჯავახეთის სასაზღვრო ზოლში მიწები ჰექტრებით იყიდება?**

— გარდაბნისა და ახალქალაქი პრობლემატურია იმიტომ, რომ იქით სომხუ-

რი და აქეთ აზერბაიჯანული მოსახლეობა ცხოვრობს და აქ რისკის ზონა ცოტა მაღალია. იქაურ ადგილობრივ სივრცეში სასაზღვრო ზოლი პრივატიზებულია და ხდება განსახლების ზოლის განაშენიანება, რაც დასახლებული პუნქტის მთლიანად უწყვეტ ნაკადს ქმნის. დღეს თუ არა ხვალ, ეს პრობლემა დაიქცევა.

— **როდესაც ხმელეთი მეტ-ნაკლებად დაუტეველია, რა ხდება ამ მხრივ ცისა და საზღვაო აკვატორიის მხრივ?**

— ხმელეთი დაუტეველი არ არის, ხმელეთზე განლაგებულია სასაზღვრო დეპარტამენტი, საპატრულო პოლიცია. ისინი ერთეულებს აფიქსირებენ, მაგრამ მათი შესაძლებლობა, შეიარაღება დღეს უკვე ვეღარ უპასუხებს მოთხოვნას და ამიტომ აუცილებელია ამის გადაყვანა ცალკე სამხედრო კომპონენტად. რაც შეეხება ზღვას, ჩვენ ვართ საზღვაო სახელმწიფო. შავი ზღვის აუზი მოიცავს 36 ქვეყანას, ეს ის ქვეყნებია, რომლებიც სარგებლობენ შავი ზღვის, როგორც სატრანსპორტო საშუალებით, მაგრამ ხუთი ქვეყანა უშუალოდ შავი ზღვისპირა სახელმწიფოა და ამ ხუთ ქვეყანას აწევს შავ ზღვაზე უსაფრთხოების ტვირთი. ასეთ ვითარებაში, საქართველო ერთადერთი საზღვაო ქვეყანაა, რომელსაც საზღვაო ძალები არ გააჩნია. როდესაც სამშვიდობო მისიები, წვრთნები ტარდება შავ ზღვაში, ჩვენ ვერ ვვლავლობთ მონაწილეობას. შავი ზღვის საერთაშორისო საზღვაო კონვენცია 1982 წელს მიიღეს და ამ კონვენციას 1993 წელს მივუერთდით. კონვენციის თანახმად, 12 მილზე მეტი არ შეიძლება იყოს ტერიტორიული წყლები სიღრმე, შეგვიძლია, ნაკლები გვექნოდეს. მაგალითად, თურქეთს 6 მილი აქვს. ეს ის ტერიტორიაა, სადაც სასაზღვრო რეჟიმი ვრცელდება და, რომლის გადმოღების უფლება მხოლოდ სახელმწიფოს გადამწყვეტილებს შემდეგ ეძლევა ნებისმიერ სხვა ქვეყანას. ამ დროს ცეცხლის შეწყვეტის ზონაში — ოჩამჩირის, სოფუმის, გაგრის ტრავერსზე, ანუ აფხაზეთის მონაკვეთზე, აფხაზებმა ცალმხრივად 15 მილი დაანესეს. ისინი არც კონვენციას არ არიან მიერთებულნი, არც საერთაშორისოდ აღიარებული სახელმწიფო არ არიან და ზღუდავენ შავ ზღვაზე ნაოსნობას. ამაზეც არავინ ხმას არ იღებს.

მანანა ნოზაძე

პარადოქსი

„ენა დედაა ერისა“ — როცა ენას დედა აღარ ჰყავს

ამ ბოლო დროს გააქტიურდა საუბრები (რომ არა ვთქვათ, ჭორები), ენის სახელმწიფო დეპარტამენტის“ მომავალი თავმჯდომარის შესარჩევ კანდიდატურებთან დაკავშირებით. საყურადღებოა, რომ საკმაოდ ბევრ კანდიდატურას ასახელებენ. ზოგს სამეცნიერო წრეებში ასე თუ ისე ცნობილსა და ზოგსაც, სრულიად უცნობს. იმასაც კი ამბობენ, რომ, თითქოს, არჩევანი გაკეთდება არასპეციალისტზე, ამალინგვისტზე, მაგრამ უნარიან მენეჯერზე, რომელიც დეპარტამენტში უხელმძღვანელებს პროფესიონალ ლინგვისტთა საქმიანობას, მაგრამ, ცოტა არ იყოს, საკვირველია, რომ ამ კონტექსტში არ განიხილება (ყოველ შემთხვევაში ჯერჯერობით მაინც) ამ სახელმწიფო სამსახურის კონცეფციის ავტორის, მისი შემქმნელისა და პირველი თავმჯდომარის ლევან ლვინჯილიას კანდიდატურა, კაცისა, რომლის მთელი 40-წლიანი მოღვაწეობა უკავშირდება სახელმწიფო ენის სინამდისა და კონსტიტუციური სტატუსის დაცვის უწინშეწევლობას საქმეს და რომელიც უკანასკნელი 11 წლის განმავლობაში უმუშევრად ყოფნის შემდეგ, როგორც იქნა, დაინიშნა „აფხაზეთის სიმღერისა და ცეკვის სახელმწიფო ანსამბლ „აფხაზეთის“ სამხატვრო ხელმძღვანელის თანამდებობაზე.

როგორც ჩანს, იფიქრეს და გადაწყ-

ვიტეს: ამ ანსამბლს ახლა ქართულ ენაზე უფრო მეტად უჭირსო. ერთი სიტყვით, „თურაშაულის პატრონი ტყეში ეძებდა პანტასო“ — ისეა ამათი და, ჩვენი საქმეც. არადა, საგანგებოდ მინდა გავიხსენო. საქმის ცოდნასთან ერთად, მისი პრინციპული და კატეგორიული ხასიათი იყო ის მთავარი მიზეზი, რისთვისაც ოთხმოციან წლებში ლევან ლვინჯილიას ტელევიზიის მაშინდელმა ხელმძღვანელობამ გადაცემის „ენა დედაა ერისა“ ავტორობა მიანიჭა. დღეს ბევრად უფრო მძიმე მდგომარეობაა (სიტყვა კატასტროფული უფრო მოუხდებოდა) და თუ რამეს სჭირდება დაცვა, ეს ჩვენი მშობლიური ენაა. გასაგებია, რომ „ენის სახელმწიფო დეპარტამენტის“ შექმნის იდეაც აქედან მოდის, მაგრამ თუ ეს სტრუქტურა ისეთივე (სხვისი ხელის და თვალბეჭდით შემყურე) პრინციპულობით იმუშავებს, დღეს რომ ჩვენს ომბუდსმენდამცველებს აქვთ, კიდევ ერთი უფუქციო დაწესებულება შეგვჩეხება ხელში. მით უფრო, რომ ამ დეპარტამენტის ფუნქცია მხოლოდ ქართულ ენაზე ზრუნვა არ არის.

ჩვენი დღევანდელი რეალობის შემყურეს, როცა საქართველოში ქართველისა და ქართულის გარდა, ყველას და ყველაფერს იცავენ, ისე, ცოტათი კი უნდა გვეშინოდეს, — ერთიც ვნახოთ და ნანუაშვილისნაირი „აქტიური ქართველი“

და „უნარიანი მენეჯერი“ ჩაუყენეს ამ საქმეს სათავეში...

ბუნებრივია, ლევან ლვინჯილიას დეპარტამენტის ხელმძღვანელად დანიშნას მე და ჩემნაირებს არავინ შეგვეკითხება და შეგვითანხმებს, მაგრამ... ჩვენს დროში ამ ადამიანზე მეტად ამ საქმისათვის სხვა ასე არავინ „დახარჯულა“ და ვფიქრობთ, იმის ღირსი ნამდვილად არის, გაგვახსენდეს მაინც, რომ იგი მომზადებული დოკუმენტისა და სტრუქტურის ავტორია.

ამ ამბებთან დაკავშირებით ერთმა დიდად ნიჭიერმა და ღვაწლმოსილმა კაცმა ენამოსწრებულად ისუქრა: „ეს იმას ჰგავს, საქართველოში გახსნან „რენტგენის კაბინეტი“ და მის ხელმძღვანელად დანიშნონ კარდანი ან დიშელი, მაშინ როცა აქვე, ამავე ქალაქში ცხოვრობს და შესანიშნავ „ინტელექტუალურ ფორმაშია“ (ფიზიკურადაც) თვით ბატონი რენტგენი!.. (ძნელია, არ გაგახსენდეს ცნობილი ქართველი პოეტის სიტყვები: „ვინა შრომობდა და ვინა სძლება, ღმერთო, სად არის აქ სამართალი?“).

თურმე, როცა პარიზში ზარ-ზეიმით აღნიშნავდნენ სინემატოგრაფის ოცი წლისთავს, ზედაც არავის შეუხედავს დარბაზში მჯდომი იმ ღარიბულად ჩაცმული მოხუცისთვის, რომელიც ზეიმზე საკუთარი ინიციატივით მივიდა და რომელსაც კინოს გამომგონებელი ლუი ჟან ლუმიერი ერქვა. როგორც ამბობენ, მერე კი შერცხვით ორგანიზატორებს, მაგრამ ისტორიას მაინც ეს სამარცხვინო და უხერხული ფაქტი შემორჩა და არა ლუმიერის წინაშე მოხდილი ბოდიში...

მერაბ ხაჩიძე

დედაქალაქი

„თბილისის მენაქაეოზის ხელშეწყობის ხანგრძლივი მუნიციპალური პროგრამა ამოქმედდა“

თბილისის მერი დავით ნარმანია „თბილისის მენაქაეოზის ხელშეწყობის ცენტრის“ მუნიციპალური პროგრამის პრეზენტაციას დაესწრო — სახელწოდებით „შემოყვანილ ტურიზმის დარგის განვითარება“.

მერიის ცნობით, ეს პროგრამა თბილისის საკრებულომ მიმდინარე წლის 30 ოქტომბერს დაამტკიცა. პროგრამის მიზანია თბილისში რეგისტრირებული და მოქმედი ტურისტული კომპანიების და დარგში შემავალი სხვა სუბიექტების გაძლიერება, მათი სიმძლავრეების, დატვირთულობის, უნარების, შემოსავლების, ეფექტიანობისა და მდგრადობის ზრდის ხელშეწყობა, ასევე, თბილისის, როგორც ტურიზმისათვის მიმზიდველი დანიშნულების ადგილის პოზიციონირება, პოპულარიზაცია საზღვარგარეთის ბაზრებზე და დედაქალაქში ტურისტული ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესების მხარდაჭერა.

© რას წერენ, რას ამბობენ ჩვენზე

საქართველო და ნატო: სად მივყავართ გაძლიერებულ თანამშრომლობას

**ჩრდილოატლანტიკურ ალიანსში
საქართველოსთან დაკავშირებით
კონსენსუსი არ არის**

ჩრდილოატლანტიკურ ალიანსში არ არის კონსენსუსი საქართველოსთან დაკავშირებით. უფრო მეტიც, ნატოს ზოგიერთ წევრ ქვეყანას ეზინია, რომ ჩერნოგორიის მიწვევამ, შეუერთდეს ალიანსს, რომელსაც, როგორც ელოდებიან, გაახმაურებენ მომდევნო კვირას, შეიძლება საქართველოს მისცეს არასწორი სიგნალი. ამის შესახებ წერდნენ დასავლეთის მასობრივი ინფორმაციის საშუალებებში ნატოში ანონიმურ წყაროზე მითითებით.

კერძოდ, გავრცელებული ინფორმაციის თანახმად, საქართველოს ალიანსში წევრობის მოწინააღმდეგეები ძველებურად არიან გერმანია და საფრანგეთი, რომლებსაც ეზინიათ ნეგატიური რეაქციისა რუსეთის მხრიდან. შეგახსენებთ, რომ მოსკოვს არაერთგზის გა-

საკითხი საქართველოს მიწვევის შესახებ მოქმედების გეგმის რეალიზაციაში ნატოში წევრობასთან დაკავშირებით.

მიუხედავად ამისა, საქართველომ მაინც ვერ მიიღო მაპი უელსის სამიტზე 2014 წლის სექტემბერში, მაგრამ მის ნაცვლად ალიანსმა შესთავაზა თბილისს დაახლოების სხვა ფორმატი — გაძლიერებული თანამშრომლობის ზომების პაკეტი, რომელიც, ნატოს ლიდერების თანახმად, დაეხმარება ქვეყანას „წაინიოს წინ ალიანსში წევრობისათვის მზადებაში“. ახალი პაკეტის თანახმად, თანამშრომლობის ერთ-ერთი პრიორიტეტული ასპექტია ნატოს სწავლების მოწყობა საქართველოს ტერიტორიაზე, ასევე, აგვისტოში საქართველოში გაიხსნა ნატოს სასწავლო-საწვრთნელი ცენტრი. იგი გათვალისწინებულია ჩრდილოატლანტიკური ალიანსის ქვეყნების, პარტნიორი ქვეყნების და ქართველი სამხედროების ერთობლივი სწავლებისათვის.

საქართველოს მმართველი კოალიციის წარმომადგენლები არაერთგზის აცხადებდნენ, რომ, თუ საქართველოს გაისადაც უარს ეტყვიან მაპის მიღებაზე, საქართველოსთვის ძნელი იქნება, წარუდგინოს ქვეყნის მოსახლეობას, როგორც „წარმატებული“ პროცესი, დასავლელ სტრუქტურებთან დაახლოების საქმე და რომ შედეგად შეიძლება შემცირდეს პროდასავლური საგარეო-პოლიტიკური კურსის მხარდაჭერა საქართველოს მოსახლეობის მხრიდან.

ქსაპრტების პერი

გიორგი მჭედლიშვილი საქართველოს უნივერსიტეტიდან მიიჩნევს, რომ საქართველოს მოქალაქეებმა ჯერჯერობით არ უნდა იქონიონ განსაკუთრებული ოპტიმიზმი იმასთან დაკავშირებით, რომ ჩერნოგორიას დებულობენ ნატოში.

ნუცხადებია, არ დაუშვებს ნატოს გაფართოებას აღმოსავლეთისკენ, რომ „ამას ექნება კატასტროფული შედეგები“.

ანალოგიური განცხადება გააკეთა წინა კვირაში საქართველოში მყოფმა ლატვიის საგარეო საქმეთა მინისტრმა ედგარს რინკევიჩსმა.

„უნდა იცოდეთ, რომ ჩრდილოატლანტიკური ალიანსის ყველა წევრი არ იქნება თანახმა წინადადებისა, რომ საქართველო გახდეს ნატოს წევრი ერთი, ორი ან სამი წლის შემდეგ. ამ საკითხთან დაკავშირებით ჩვენ დღემდე ვერ მივაღწიეთ კონსენსუსს“, — განაცხადა რინკევიჩსმა საქართველოს მასობრივი ინფორმაციის საშუალებებისთვის მიცემულ ინტერვიუში.

ალსანიშნავია, რომ საქართველოს იმედი აქვს, მიიღოს მაპი ნატოს შემდეგ სამიტზე, რომელიც ვარშავაში გაიმართება. მაპი — ესაა ოფიციალური პროგრამა ალიანსში ახალი წევრების მიღების შესახებ. ამ პროგრამაში მონაწილეობა მიზნად ისახავს, დაეხმაროს ქვეყანას, მოემზადოს ჩრდილოატლანტიკურ ალიანსში შესვლისათვის, თუმცა ამის გარანტიას იგი არ იძლევა.

წინა ისტორია

შობახსენებთ, რომ ნატოს სამიტზე ბუქარესტში 2008 წლის აპრილში საქართველოს უარი ეთქვა მაპის მინიჭებაზე. მიუხედავად ამისა, ნატოს ლიდერებმა დაარწმუნეს საქართველო, რომ მომავალში ქვეყანა აუცილებლად გახდება ჩრდილოატლანტიკური ალიანსის წევრი. რუსეთთან 2008 წლის აგვისტოში ომის შემდეგ მიხეილ სააკაშვილმა, რომელსაც მაშინ საქართველოს პრეზიდენტის პოსტი ეკავა, ბუქარესტში მიღებულ გადაწყვეტილებას „სტრატეგიული შეცდომა“ უწოდა.

დაპირება, რომ ნატოს კარები საქართველოსთვის ძველებურად ღიაა, შევიდა ნატოს ლისაბონის 2010 წლის შემაჯამებელ დეკლარაციაში, აგრეთვე ალიანსის ჩიკაგოს სამიტის დეკლარაციაში, რომელიც 2012 წლის მაისში გაიმართა. 2012 წლის ნოემბერში პრაღაში მიღებულ რეზოლუციაში ნატოს საპარლამენტო ასამბლეაზე არის მოწოდება ჩრდილოატლანტიკური ალიანსის წევრი ქვეყნებისადმი — განიხილონ

ექსპერტის სიტყვებით, ჩერნოგორიის ნატოსთან ურთიერთობის კონტექსტი „სრულიად სხვაგვარია და, მართალია, ამ შემთხვევაში, როგორც მჭედლიშვილი ამბობს, არის სერბიის ფაქტორი“, რომელსაც ჩერნოგორია გამოეყო 2006 წლის რეფერენდუმის შედეგად, მიუხედავად ამისა, პოლიტოლოგის აზრით, დღეს სერბია, რუსეთისგან განსხვავებით, არ წარმოადგენს იმ ძალას, რომლის მიმართაც დასავლეთის ქვეყნები იჩენენ სიფრთხილეს“.

„ევროპული უშიშროების თვალსაზრისით, დღეს საქართველო იმყოფება უფრო კრიტიკულ და მნიშვნელოვან ზონაში, და პოლიტიკური თვალსაზრისით სავსებით რაციონალური იქნებოდა, მიეღოთ საქართველო ნატოში დაჩქარებულ რეჟიმში, მაპის ეტაპის გარეშე. თუმცა ასეთი სახის კონსენსუსს უახლოეს პერიოდში არ უნდა ველოდეთ“, — განაცხადა გიორგი მჭედლიშვილმა ჩვენთან ინტერვიუში.

პოლიტიკურ ექსპერტს ზაალ ანჯაფარიძეს ასევე ექვი ეპარება, რომ საქართველოს მიანიჭებენ მაპს ნატოს შემდეგ სამიტზე. როგორც მან ამერიკის ხმის რუსულ სამსახურთან საუბარში აღნიშნა, მიზნები საგარეო-პოლიტიკური ხასიათის რამდენიმე ფაქტორშია, მათ შორის არის რუსეთის ფაქტორიც, აგრეთვე ფაქტორები, რომლებსაც უკარნახებს საერთაშორისო კონიუნქტურა.

„სკეპტიკოსები ნატოში მიიჩნევენ, რომ ამ ეტაპზე საქართველოსთვის მაპის მინიჭება ჩრდილოატლანტიკურ ალიანსს უფრო მეტ პრობლემასა და თავის ტკივილს მოუტანს, ვიდრე სტრატეგიულ მოგებას“, — მიაჩნია ექსპერტს.

ამავე დროს, ანჯაფარიძის თქმით, ნატოში ესმით, რომ „საქართველოს ალიანსის კართან დატოვება“ დიდი ხნით რისკთან არის დაკავშირებული. ამიტომ ამბობს ექსპერტი, მაპზე უარის თქმა რაიმეთი იქნება კომპენსირებული. კერძოდ, ის არ გამოირიცხავს, რომ საქართველოს მიერ უელსის სამიტზე მიღებული „გაძლიერებული თანამშრომლობის“ ახალი პაკეტი ალიანსის ვარშავის სამიტზე შეივსება ახალი შინაარსით.

დედაამის ზურგზე

ოზამა აბიჩი მიაგო პარიზის თანამ „გაბაქლანში“ გარკინიშლი აქაბის მსხარალთ

ამერიკელ ლიდერს, რომელიც საფრანგეთის დედაქალაქში ჩავიდა გაეროს კლიმატის კონფერენციასთან დაკავშირებით, ტერორისტული აქტის ადგილის დათვალიერების დროს თან ახლდნენ საფრანგეთის პრეზიდენტი ფრანსუა ოლანდი და პარიზის მერი ან იდალგო. ოზამამ დადო ერთი თეთრი ყვავილი, რის შემდეგაც დახარა თავი და მდუმარედ იდგა. უმზერდა ყვავილებსა და სანთლებს, რომლებიც ხალხმა მოიტანა ტერორისტების შეტევის ადგილზე.

**გვაგაჟალაჟი ავტომატური იარაღით
შეიარაღებულია აბიჩიშვილი
დაიწყეს ბუნი და აიყვანეს
მეპაქაჟი: არიან დაუპაქაჟი**

ცინე, რომელიც დაახლოებით 6 წელიწადის განმავლობაში რესპუბლიკის დედაქალაქის სამხრეთით, გათვალისწინებულია 600 პატიმარზე, მაგრამ მასში ამჟამად 3092 კაცია. ამ მიზეზით პოლიციელებს, რომელთა რიცხვიც ამ სექტორში „მხოლოდ 200“-ია, ჯერჯერობით არ შეუძლიათ შევიდნენ გამაწვრთნელ დანესებულებაში, რათა აღადგინონ იქ წესრიგი.

**კოლუმბიური გვაგაჟი ქალაქი
შეიარაღებულია იარაღით.
რომელაჟი გავრავლან გარკინიშლი
ნაკიპარკის წყალბოჟი**

ცხოველები გაჩნდნენ ქალაქ ბუერტო-ტრიუმფოში, ქვეყნის ჩრდილოეთში. ისინი არიან შიპოპოტამების მეგობადრეები, რომლებიც ქვეყანაში პაბლო ესკობარომ ჩამოიყვანა, რომელიც ფლობდა კერძო ზოოპარკს ქალაქის გარეუბანში. ადგილობრივმა მცხოვრებლებმა დაიანხეს წყვილი ბეჭემოთი, რომლებიც ძოვდნენ ბალახს მინდორში და დაესეტებოდნენ ქალაქში საკვებისა და თავშესაფრის საძებნელად.

**ისრაელმა გაყინა კონგაჟაჟი ავრო-
კავშირთან პალესტინის სამშვიდობო
პროცესთან დაკავშირებით**

ისრაელის ხელისუფლებამ გადაწყვიტა, გადასინჯოს ევროკავშირის წარმომადგენელთა ჩაბმის სარისხი პალესტინასთან კონფლიქტის მოწესრიგების პროცესში. ეს დაკავშირებულია ევროპელი ჩინოვნიკების ამასწინააღმდეგ დირექტივასთან ისრაელის საქონლის მარკირების შესახებ, რომელიც ინარმოვბა „ოკუპირებულ“ ტერიტორიებზე.

**იარაღიანი მხარეა, მხარეა ავტონი
„ნახლან პარიღი“**

ამის შესახებ თქვა თურქეთის პრეზიდენტმა ნურუსულთან ნაზარბაევთან სატელეფონო საუბარში. საუბარი გაიმართა თურქეთის მხარის ინიციატივით. ვაზახეთის პრეზიდენტმა შეზღოვება გამოთქვა რუსეთ-თურქეთის ურთიერთობაზე გაუარესების გამო და მოუწოდა, შექმნან ორმხრივი კომისია სიტუაციის მოსაწესრიგებლად.

**თურქეთის გარეუბის მიხიბრაჟი მიიწ-
ვია რუსეთიდან, დაიწვიან თაჟის
ქვეყანაში, რომელსაც რეგიონში
„ნახლანის ქვეყანი“ უწოდა**

მახირ უნალის სიტყვებით, პოლიტიკა არ უნდა ეწოდება ტურისტულ დარგში და ხაზგასმით აღნიშნა, რომ რუსეთელებს ძველებურად ელოდებიან თურქეთში. თურქეთი — „თქვენი სახლია“, — განაცხადა მინისტრმა, როდესაც მიმართავდა რუსეთის ფედერაციის მოქალაქეებს, და შეგვახსენა, რომ გადაადგილების თავისუფლება განეკუთვნება ადამიანის საბაზო უფლებებს.

მონევა ტენდერზე

საპროექტო

„ელექტროგადამცემი ქსელის გაძლიერების პროექტი“

სსსი #8377-GE

ხელშეკრულების დასახელება: ანგების მონევა 220კვ

ელექტროგადამცემი ხაზებისთვის „სათაფლია“ და „აჯამეთი“

ხელშეკრულების # IDA/TGSP/G/ICB/02-2015

1. საქართველოს მთავრობამ რეკონსტრუქციისა და განვითარების საერთაშორისო ბანკისგან (IBRD) მიიღო სესხი „ელექტროგადამცემის ქსელის გაუმჯობესების პროექტის“ დასაფინანსებლად. სესხის ნაწილი მოხმარდება 220კვ გადამცემი ხაზებისთვის „სათაფლია“ და „აჯამეთი“ ანძების მონელების კონტრაქტით გათვალისწინებულ გადახდებს.

2. საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა (სსე) („დამკირავებელი“) ტენდერში მონაწილეობაზე უფლებამოსილ კომპანიებს იწვევს 220კვ გადამცემი ხაზებისთვის „სათაფლია“ და „აჯამეთი“ ანძების მონელებასთან დაკავშირებულ ტენდერში მონაწილეობის მისაღებად.

3. ტენდერი განხორციელდება საერთაშორისო კონკურენტული ტენდერის (ICB) პროცედურების შესაბამისად, როგორც განსაზღვრულია მსოფლიო ბანკის მსესხებლებისთვის გაცემული IBRD-ის და IDA-ს კრედიტების და გრანტების ფარგლებში საქონლის, სამუშაოებისა და არა-საკონსულტაციო მომსახურებების შესყიდვების შესახებ სახელმძღვანელო ინსტრუქციებით - იანვარი, 2011 წელი, განახლებული - ივლისი, 2014 წელი („შესყიდვების შესახებ სახელმძღვანელო ინსტრუქციები“), და მასზე დაიშვება ყველა მონაწილე, რომელიც უფლებამოსილია ტენდერში მონაწილეობაზე. გარდა ამისა, გთხოვთ იხელმძღვანელოთ ინტერესთა კონფლიქტის შესახებ მსოფლიო ბანკის წესების 1.6. და 1.7 პუნქტებით.

დამატებითი ინფორმაციის მიღება და სატენდერო დოკუმენტაციის ნახვა ტენდერის მონაწილეებს შეუძლიათ 10:00 სთ-დან 16:00 სთ-მდე (ადგილობრივი დროით), შემდეგ მისამართზე:

საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა (სსე)
ბარათაშვილის ქუჩა №2, მე-3 სართული, ოთახი №304,
თბილისი 0105, საქართველო
საკონტაქტო პირი: ქ-ნი გურანდა მაჩაიძე, შესყიდვების სპეციალისტი
ტელ.: (995 32) 251 02 63
ელ-ფოსტა: guranda.machaidze@gse.com.ge

4. სატენდერო დოკუმენტაციის შესაძენად, ტენდერში მონაწილეობაზე უფლებამოსილმა მონაწილეებმა უნდა წარმოადგინონ წერილობითი განაცხადი და გადაიხადონ 300 აშშ დოლარი სატენდერო დოკუმენტაციის თითო ეგზემპლარისთვის; აღნიშნული თანხა არ ექვემდებარება ანაზღაურებას. სატენდერო დოკუმენტაციის მისაღებად ტენდერის მონაწილეებმა უნდა წარმოადგინონ აღნიშნული საფასურის (ქვემოთ მითითებულ ანგარიშზე) საბანკო გადარიცხვის დამადასტურებელი საბუთი (SWIFT) და წერილობითი/პირადი განაცხადი ზემოთ მითითებული პირის სახელზე. მოთხოვნას თან უნდა ერთვოდეს სათანადოდ დამოწმებული თანხმლები წერილი, რომელშიც გარკვევით იქნება განსაზღვრული კომპანიის სახელწოდება და ქვეყანა. მოთხოვნის შესაბამისად, დოკუმენტაცია და-

უყოვნებლივ გაიგზავნება რეგისტრირებული ფოსტით, თუმცა მის დაკარგვასა ან დაგვიანებით გადაცემაზე დამკირავებელს არ ეკისრება არავითარი პასუხისმგებლობა. ტენდერის მონაწილეებს შეუძლიათ მოითხოვონ ელექტრონული ვერსიის გაგზავნა ელ-ფოსტის მისამართზე.

საბანკო ანგარიშები

ლარი	JSC Bank of Georgia
მიმღების ბანკი	Bank Code: BAGAGE22
მიმღები	Receiver: Georgian State Electrosystem JSC
	Receiver's account № GE56BG0000000283534100
აშშ დოლარი	Citibank N.A., New York, USA
შუამავალი ბანკი	SWIFT: CITIUS33
ბენეფიციარის ბანკი	Bank of Georgia; 3, Pushkin Str. 0105 Tbilisi, Georgia
	SWIFT: BAGAGE22
ბენეფიციარი	Beneficiary's name: Georgian State Electrosystem JSC
	Beneficiary's account №: GE56BG0000000283534100
ევრო	Commerzbank, Frankfurt, Germany
შუამავალი ბანკი	SWIFT: COBADEFF
ბენეფიციარის ბანკი	Bank of Georgia; 3, Pushkin Str. 0105 Tbilisi, Georgia
	SWIFT: BAGAGE22
ბენეფიციარი	Beneficiary's name: Georgian State Electrosystem JSC
	Beneficiary's account №: GE56BG0000000283534100

5. სატენდერო წინადადებები მონელებულ უნდა იქნას ქვემოთ მითითებულ მისამართზე არაუგვიანეს **2016 წლის 11 იანვრის 17:00 საათისა, ადგილობრივი დროით**. წინადადებები ელექტრონული ფორმატით არ მიიღება. დაგვიანებით შემოსული სატენდერო წინადადებები არ დაიშვება. წინადადებები საჯაროდ გაიხსნება **2016 წლის 11 იანვარს, 17:00 საათზე, ადგილობრივი დროით**, პრეტენდენტების მიერ განსაზღვრული წარმომადგენლებისა და ნებისმიერი პირის თანდასწრებით, რომელიც გადაწყვეტს ტენდერის გახსნაზე პირადად დასწრებას.

6. სატენდერო წინადადებას თან უნდა ერთვოდეს 80,000 (ოთხმოცი ათასი) აშშ დოლარის ღირებულების სატენდერო წინადადების გარანტია.

7. დამკვეთის მისამართი, რომელზეც წარმოდგენილ უნდა იქნეს სატენდერო წინადადებები:

სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა“

ადრესატი: ბ-ნი სულხან ზუმბურიძე
მმართველთა საბჭოს თავმჯდომარე/რეაბილიტაციის მმართველი
საქართველო, თბილისი 0105, ბარათაშვილის ქ. №2, მე-4 სართული,
საკონფერენციო ოთახი №406
ტელ.: (995 32) 251 02 64
ფაქსი: (995 32) 298 37 04

(განცხადების ქართულ და ინგლისურ ვერსიებს შორის შეუსაბამობის შემთხვევაში, უპირატესობა ენიჭება ინგლისურ ვერსიას).

accompanied by a duly authorized cover letter, clearly stating the name of the company and the country of domicile. Upon request, the documents will be promptly dispatched by a registered post, but no liability can be accepted for loss or later delivery. The bidders may request for an electronic version to be received by e-mail.

GEL	JSC Bank of Georgia
BANK OF RECEIVER	Bank Code: BAGAGE22
RECEIVER	Receiver: Georgian State Electrosystem JSC
	Receiver's account № GE56BG0000000283534100
USD	Citibank N.A., New York, USA
INTERMEDIARY BANK	SWIFT: CITIUS33
BENEFICIARY BANK	Bank of Georgia; 3, Pushkin Str. 0105 Tbilisi, Georgia
	SWIFT: BAGAGE22
BENEFICIARY	Beneficiary's name: Georgian State Electrosystem JSC
	Beneficiary's account №: GE56BG0000000283534100
EURO	Commerzbank, Frankfurt, Germany
INTERMEDIARY BANK	SWIFT: COBADEFF
BENEFICIARY BANK	Bank of Georgia; 3, Pushkin Str. 0105 Tbilisi, Georgia
	SWIFT: BAGAGE22
BENEFICIARY	Beneficiary's name: Georgian State Electrosystem JSC
	Beneficiary's account №: GE56BG0000000283534100

6. Bids must be delivered to the address below on or before January 11, 2016. Electronic bidding will not be permitted. Late bids will be rejected. Bids will be publicly opened in the presence of the bidders' designated representatives and anyone who choose to attend at the address below on January 11, 2016, 17:00 local time.

7. All bids must be accompanied by a Bid Security of USD 80,000 (Eighty Thousand United States Dollars).

8. The address referred to above is:

JSC Georgian State Electrosystem (GSE)
Attn: Sulkhan Zumburidze
The Chairman of Management Board/Rehabilitation Manager
Conference room no. 406, 4th floor
2 Baratashvili Str.
0105, Tbilisi, Georgia
Tel: (995 32) 251 02 64
Fax: (995 32) 298 37 04

❶ **ჭილაოზა**

სუთი მედალი „ოქროს ლიბიდან“

საბარტმეილოს თავისუფალი და ბერძნულ-რომაული სტილით მოჭიდავეთა ნაკრებმა გუნდებმა 3 ოქროს და ორი ბრინჯაოს მედალი მოიპოვეს ბაქოში გამართულ შეიდარალიივის სახელობის „ოქროს დიდი პრიზის“ ფინალურ ტურნირში. თავისუფალ ჭიდაობაში ელიზბარ ოდიკაძემ (97 კგ) იაპონელ

იუჯი ფუკუის 2:1 მოუგო, ნახევარფინალში უკრაინელთა ევროპის ჩემპიონი, მსოფლიოს ორგზის მესამე პრიზიორი პავლო ოლეინიკი დაამარცხა 2:0, ფინალში კი აზერბაიჯანელთა ოლიმპიურ ჩემპიონ შარიფ შარიფოვის აჯობა 4:2 და ტიტულთან ერთად 10.000 დოლარიც მიიღო. მსგავს წარმატებ

ბას მიაღწია გენო პეტრიაშვილმა, ოლიმპიურ ფერო იოლად: ამერიკელი ტომ ბრედლის ძლევის (4:3) შემდეგ ქართველ ფალავანს ყირგიზი აიალ ლაზარევი და მასპინძელთა მსოფლიოს ვიცე-ჩემპიონი ჯამალედინ მაგომედოვი არ გამოუცხადდნენ და იგი უბრძოლველად ავიდა კვარცხლბეკის უმაღლეს საფეხურზე. ოთარ გოგავა (57) და სანდრო ამინაშვილი (81) „ბრინჯაოს“ დასჯერდნენ. „კლასიკურში“ ქართველთაგან ბაქოში მხოლოდ მსოფლიოს პრიზიორმა ლაშა გობაძემ (80) იჭიდავა და ისიც პირველი იყო. მან ოთხიდან სამ აზერბაიჯანელ მეტოქეს სძლია – ლონდონის ოლიმპიადის მესამე პრიზიორ ემინ ახმედოვს, ევროპული თამაშების გამარჯვებულს, მსოფლიოს ჩემპიონატის შარშანდელ ბრინჯაოს პრიზიორ ელვინ მურსალიევსა და ევროპის 2011 წლის ჩემპიონს, წლევედელი ევროპული თამაშების ფინალისტ რაფიკ ჰუსეინოვს, მეოთხე ორთაბრძოლა კი თურქ დოგან გოქთაშს მოუგო. საუთლისხმოა, რომ აზერბაიჯანის დედაქალაქში რუსეთის სახელით მოჭიდავე დავით ჩაკვეტაძეც (85) და აზერბაიჯანში გადასული შალვა გადაბაძეც (98) პირველ ადგილებზე გავიდნენ.

ლუასო ცინცაპი

❷ **კალოსნოზა**

ტალახაის ორი „პერსელი“ და ერთი „ბრინჯაო“

აზერბაიჯანულ პიუსტონში გამართულ ძალოსანთა მსოფლიოს ჩემპიონატში მძიმეწონოსანთა (+105 კგ) შორის შესანიშნავად იასპარეზა საჩხერელმა ლაშა ტალახაძემ, რომელმაც სამი მედალი მოიპოვა: ორჭიდაში 454 კილოგრამით მან დიდი ვერცხლის მედალი დაიმსახურა. ჩემპიონობა მსოფლიოს რეკორდით – 475 კილოთი რუსმა ალექსეი ლოგვინოვმა არაგის დაუთმო. 438 კილოთი მესამე იყო ესტონელი მარტ სეიმი. ლაშა ტალახაძემ ცალკეულ მოძრაობებშიც ისახელა თავი: მან 207 კილოგრამი აიტაცა და მცირე ვერცხლის მედალი ერგო. ლოგვინოვი აქაც პირველი იყო 211 კილოგრამით. 203 კილოგრამით მესამე ადგილზე სომეხი გორ მინასიანი გავიდა, რომელმაც ატაცში ბრინჯაოს მედალი 2015 წლის ევროპის ჩემპიონ ირაკლი თურმანიძეს აართვა. ქართველმა ათლეტმა 202-კილოგრამიანი შტანგა დაიმორჩილა, რაც საბოლოოდ მე-4 შედეგი აღმოჩნდა. ორჭიდაში თურმანიძემ 422 კილოგრამით (202+220) მე-12 ადგილი დაიკავა. აკვრაში ტალახაძე 247 კილოთი მესამე იყო. მას კილოგრამით აჯობა ბალტიისპირელმა სეიმამ. მცირე „ოქროს“ აქაც ლოგვინოვი დაუფლდა, თანაც მსოფლიო რეკორდით – 264 კილოგრამით. 105 კილოგრამ წონით კატეგორიაში საქართველოს 2 ძალოსანი გამოდიოდა. 18 წლის გიორგი ჩხეიძემ 375 კილოგრამით მე-17 ადგილი დაიკავა. ამდენივე წონა დაძლიეს რიუნოსიკუ მაჩიძემ (იაპონია) და რობი ბუქმიმ (გერმანია), მაგრამ ქართველი მეტოქეებზე მძიმე აღმოჩნდა. ამავე წონაში გაი

მაჭავარიანი 355 (160+195) კილოგრამით 25-ე იყო. ევროპის ექს-ჩემპიონი რაულ ცირეკიძე 94 კილოში ცდიდა ძალებს. მან 160 კილო აიტაცა, 196 კილო აკრა და 356 კილოთი მე-20 ადგილი დაიკავა, რითაც ჩხეიძისა და მაჭავარიანის მსგავსად საქართველოს ნაკრებს სალიცენზიო ქულები მოუტანა. საქართველოს ვაჟთა ნაკრებმა 174 ქულით 21-ე ადგილი დაიკავა, პირველი-მესამე ადგილები კი რუსეთმა (555), ბელარუსმა (418) და ყაზახეთმა (405) გაინაწილეს.

ლუაზ დიდი

❸ **ჩოგბურთი**

ბრიტანეთის სახელით

ამ დღეს გაერთიანებული სამეფო 79(1) წელი ელოდა. დიან, უკვე შორეული 1936 წლით თარიღდებოდა ბრიტანელთა უკანასკნელი ტრიუმფი დევისის თასის გათამაშებაში. და აი, სპორტის ერთ-ერთი ყველაზე პოპულარული სახეობის ისტორია ენდი მარეის თაობამ გადაწერა – ჩოგბურთის სამშობლო მეათე ტიტულის მოპოვებას შეიძობს. სწორედ შოტლანდიელის სახელს უკავშირდება მის თანამემამულეთა აღნიშნული ძლევით საკვირველი: მსოფლიოს მე-2 ჩოგანმა მთელი ტურნირის განმავლობაში გამართული თერთმეტივე შეხვედრა მოიგო – 8 ერთეულთა თანრიგში და 3 – წყვილებში, მათ შორის ფინალში ბელგიელთან – ბემელმანსთან და გოფინთან, აგრეთვე თავის ძმასთან ჯეიმისთან ერთად გოფინ – დარსისის დუეტთან, რომელსაც გენტმა უმასპინძლა. ასე რომ, 28 წლის კუნძულების ისედაც შთამბეჭდავი კოლექცია (უიმბლდონის, ავსტრალიის ლია პირველობისა და ლონდონის ოლიმპიადის უმაღლესი ფილდოები) კიდევ უფრო გამდიდრდა.

კოზა კოზახიძე

❹ **ტაბლო**

ფახურთი

იერონული ჩემპიონატი: XIII ტური. „გურია“ – „დინამო“ 0:2, „საბურთალო“ – „დილა“ 1:3, „სიონი“ – „ჩიხურა“ 4:0, „ლოკომოტივი“ – „ბათუმი“ 1:1, „სამტრედია“ – „კოლხეთი“ 1:0, „საპოვნელა“ – „ტორპედო“ 1:5, „შუქურა“ – „ცხინვალი“ 2:2, „მერანი“ – „ზუგდიდი“ 0:0.

ლიდერთა ჯგუფი. „დინამო“ – 34, „დილა“ – 31, „სიონი“ – 29 ქული. **6 დეკემბერს ითამაშებენ:** „დინამო“ – „სიონი“.

კალათბურთი

მითიბის გაერთიანებული ლიგა. IX ტური. „ვიტა“ – ვეფ (რიგა) 69:99. ეს თბილისელთა ზედიზედ მეცხრე წაგებაა. **სუპერლიგა.** „ბათუმი“ – „სოხუმი“ 90:78, „ქუთაისი“ – „დინამო“ 75:64, „ოლიმპი“ – „რუსთავი“ 78:73, „არმია-მგზავრები“ – „აკადემია“ 77:68.

გიორგი შოთაძე

❺ **კრივი**

ევროპული მეღაზი ჩვენს გვერდში

პოლონურ კოლობრეგში დამთავრდა 18-წლამდე მოკრეფეთა ევროპის ჩემპიონატი, რომელშიც საქართველოს ნაკრები (მთავარი მწვრთნელი – ბუფან სიჭინავა) შეიძის სპორტსმენთა მონაწილეობდა. საქართველოს სპორტულ ლირსებას იცავდნენ ნოდარ დარბაიძე (49 კგ, ჭიათურა), გაგიკ პოზიანი (56, ასალქალაქი), ჭაბუკეშვი ევროპის პირველობის პრიზიორი უჩა მალსურაძე (60, რუსთავი), ესკერხან მაღიევი (64, თბილისი), ჭაბუკეშვი ევროპის პირველობის პრიზიორი გიორგი ხარაბაძე (69, ქუთაისი), რატი ტლაშაძე (75, გორი) და ნიკოლოზ ბეგაძე (91, რუსთავი). მათგან განსაკუთრებით ბეგაძემ იყო ჩალა: პირველ წრეში მან ბულგარელი იველი ალექსანდროვი დაამარცხა, შემდეგ უნგრელები არტურ კოშე და იონ მარინი დაჯაბნა, ნახევარფინალში ავსტრიელ ალექსანდრ მრაოვიჩს აჯობა, გადამწვეტ შეხვედრაში კი უკრაინელ მარტონ რობერტს მოუგო და ოქროს მედალი დაიმსახურა. მეოთხედფინალში ოთხი ჩვენური იბრძოდა. გიორგი ხარაბაძე

რა გზიდან. ნახევარფინალში გაგიკ პოზიანი (56 კგ) და თბილისელი ესკერხან მაღიევი (64), შესაბამისად, არსლან ხაჭავესა (ფინეთი) და კონსტანტინ მიშეჩკინს (რუსეთი) დანებდნენ და ბრინჯაოს მედელებს დასჯერდნენ. ევროპის პირველობაზე 10 წონითი კატეგორიიდან სამ წონაში ოქროს მედელები რუსებმა დაისაკუთრეს, ორი ოქრო გერმანელებს, ხოლო თითო-თითო საქართველოს, აზერბაიჯანს, ინგლისს, იტალიასა და ირლანდიას ერგოთ.

გივი ბაგვა

❻ **ფარიკაოზა**

ერთი პერსი და მხუთე ადგილი

მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყნის 94 მოფარიკავე იბრძოდა საბრიზო ადგილებისთვის მიუნხენში, რომელმაც 23-წლამდე მოზნალავეთა საერთაშორისო ტურნირს უმასპინძლა. მოასპარეზეთა შორის იყო ქუთაისელი სანდრო ბაზაძე. ჯგუფში მან ექვს მეტოქეს სძლია: მასპინძლებს – დომენიკ კოჩს (5:3), ანდრეას ფალბის (5:3), ლეონ კრაუსს (5:0), იტალიელ ფრანჩესკო კარნევალოს (5:0), სლოვაკ დანილ ბუბკოს (5:1), რუს მიხაილ გორსკის (5:3), შემდეგ პლეი ოფში: გეორგი იანკუ (რუმინეთი) – 15:12, ალექსანდრ დიუბუა (საფრანგეთი) – 15:7, არტიომ ბუჩკოვი (რუსეთი) – 15:9, ალინ ბადია (რუმინეთი) – 15:9 დაჯაბნა და მხოლოდ მეოთხედფინალში დამარცხდა უნგრელ ოლიმპიურ ჩემპიონ არონ ზილაგთან – 14:15. ბაზაძემ საბოლოოდ მე-5 ადგილი დაიკავა, ხოლო ზილაგმა მთავარი პრიზი მოიპოვა.

თამაზ პატარაია

❼ **ხატუტაი სტომა**

რიოში ბოლოვინაც ფავა

ძარბაშელ სპორტში ნელ-ნელა მატულობს რიოს 2016 წლის ოლიმპიადაზე წამსვლელთა რიცხვი. გასულ უქმეებზე მათს რიგებს ბატუტზე სტომაში ოლიმპიური თამაშების ორგზის მონაწილე ლუბა გოლოვინა შეემატა. ოდენსეში (დანია) გამართულ მსოფლიოს ჩემპიონატზე მან საკვალიფიკაციო ეტაპი შესანიშნავად განვლო – 24 საუკეთესოს შორის მოხვდა, მერე კი ფინალში გამოსვლის უფლება და რიო დე ჟანეიროს ოლიმპიური თამაშების ლიცენზია მოიპოვა. გადამწყვეტ ეტაპზე 48.595 ქულით ლუბა მე-8 ადგილს დასჯერდა. კვარცხლბეკზე ავიდნენ: 1. დან ლი (ჩინეთი, 56.600), 2. ლინლინ ლიუ (ჩინეთი, 55.755), 3. ტატსიანა პიატრენია (ბელარუსი, 55.665).

აიაი წულაპი

© ანა ჩხენი, ქართული

დანაყოფი თუ ქვედანაყოფი?

„საქართველოს რამდენიმე ბრძოლისუნარიანი დანაყოფი (ხაზგასმა აქ და სხვაგან ჩვენია. — ავტ.) ჰყავს... არსებობს რამდენიმე კარგად მომზადებული სპეციალური დანიშნულების დანაყოფი, რომელთაც ლოკალური, ტაქტიკური ამოცანების ხარისხიანად გადამწყვეტა შეუძლიათ“. ამ ხარისხიანად შედგენილ წინადადებას ერთი ხინჯი აქვს: არ შეიძლება ბრძოლისუნარიანი იყოს დანაყოფი, რადგან იგი წმინდა ტექნიკური ტერმინია და სულ სხვა რამეს გამოხატავს. ეს რომ ასეა, ამას გვიდასტურებენ: ქველ: დანაყოფი — მანძილი ორ ხაზს შორის გა-საზომ სკალაზე. თერმომეტრის დანაყოფები; „ტექნიკური ტერმინოლოგია“: დუმიური, მილიმეტრული, ნულო-ვანი, პოლუსის, გრადუსული დანაყოფები; „რუსულ-ქართული ლ-ნი“: деление — 2. დანაყოფი, ხაზი, ჭდე (სკა-ლისა)...

აქ რომ ავტორს ეხმარა ქვედანაყოფი (ქვედანაყოფი), მას მხარს და-უჭერდნენ ქველ (ქვედანაყოფი — სამხედრო ერთეული, რომელიც შე-დის უფრო მსხვილი სამხედრო ნაწილის შემადგენლობაში. მსრო-ლელთა, მეკავშირეთა ქვედანაყოფები); „რუსულ-ქართული ლ-ნი“ (подразделение...2. ქვედანაყოფი: п-я вида სახეობის ქვედანაყო-ფები; смр. подразделение სამხ. მსროლელთა ქვედანაყოფი); სამ-რეწველო საწარმოს ორგანიზაციისა და დაგეგმვის ტერმინოლო-გია“ (ქვედანაყოფი საწარმოსი подразделение предприятия); „სამხედრო ტერმინოლოგია“ (ქვედანაყოფი — подразделение) და სხვ. მაშასადამე, როცა საქმე სტრუქტურულ (სამხედრო თუ სამოქა-ლაქო) ერთეულებს ეხება, უნდა ვიხმაროთ ქვედანაყოფი ან ქვედა-ნაყოფი (ეს უკანასკნელი უფრო ნაკლებპროდუქტიული ჩანს), დანა-ყოფი კი ტექნიკას დავანებოთ.

ერთი მაგალითი ბოლოსთვის მოვიტოვოთ, რათა გაგვეგო ხიდი მხოლოდობით უაზრო გამრავლობითების მტკიცეულ საკითხზე გა-დასასვლელად, რომელსაც მერე უფრო წვრილად განვიხილავთ. აი მისი დამახასიათებელი მაგალითიც: „მაგრამ იგი სიტყვიერი ბრძა-ნებებით... დანაყოფების ოპერატიულ მართვაზე გადავიდა... შეი-არაღებული ძალების სტრატეგიულ, ოპერატიულ და ტაქტიკურ დო-ნეებს შორის უფლებამოსიანეობების (პასუხისმგებლობების) განა-წილების სქემა მოიშალა... ქართული დანაყოფები გამუდმებით იბომ-ბებოდნენ“.

ოთარ კახანაძე

© ტურიზმი

ახალი ინფრასტრუქტურა - ახალ შუამთავი, ქველ შუამთასა და იმალთოვი

რამდენიმე განვითარებისა და ინფრასტ-რუქტურის სამინისტროს მუნიციპალური გან-ვითარების ფონდის აღმასრულებელმა დირექ-ტორმა ჯუანშერ ბურჭულაძემ კახეთში, რეგი-ონული განვითარების პროექტის ფარგლებში მიმდინარე სამუშაოები მოინახულა. ქველ შუ-ამთაში, ახალ შუამთასა და იმალთოვი კულტუ-რული მემკვიდრეობის ძეგლების მიმდებარე ტე-რიტორიაზე ტურისტული ინფრასტრუქტურის მოწყობა-რეაბილიტაცია მიმდინარეობს. პრო-ექტს მსოფლიო ბანკის დაფინანსებით საქარ-თველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრას-ტრუქტურის სამინისტროს მუნიციპალური გან-ვითარების ფონდი ახორციელებს და მისი დი-რექტურა 1 მლნ. 637 ათასი ლარია.

პროექტის მიზანი კულტურული მემკვიდრე-ობის ძეგლების შენარჩუნებასა და ტურისტუ-ლი ინფრასტრუქტურის განვითარებაში წვლი-ლის შეტანაა. რეაბილიტაციის ფარგლებში, კულ-ტურული მემკვიდრეობის საბივე ძეგლთან გათ-ვალისწინებულია საინფორმაციო ცენტრების, სუვენირების მაღაზიების, სანიტარიული წერ-ტილებისა და ობიექტებამდე მისასვლელი გზის მოწყობა. ასევე, ქველ შუამთაში და ახალ შუ-ამთაში მოწყობა ქაბურღილი. ამ ეტაპზე მიმ-დინარეობს 200 მეტრის სიღრმის ქაბურღილისა და მისასვლელი გზის რეაბილიტაციის სამუშა-ოები. პროექტზე 20-ზე მეტი ადამიანია დასაქ-მებული და მათი უმეტესობა ადგილობრივია.

სულიათადა

პაჟა ჩიხლაძე

გარდაიცვალა გამო-ჩენილი ქართველი ინჟი-ნერი, თბოაირმომარა-გების, ვენტილაციის და ჰაერის კონდიციონერების დარგის წამყვანი სპეცი-ალისტი, პროფესორი მამა ჩიხლაძე.

დაიბადა 1937 წელს თბილისში. საქართვე-ლოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტის სამშენებ-ლო ფაკულტეტის დამ-თავრების შემდეგ სწავ-ლა განაგრძო მოსკოვის საინჟინრო სამშენებლო ინსტიტუტის ასპირანტუ-რაში, სადაც დაიცვა საკანდიდატო დისერტაცია.

საქართველოს პოლიტექნიკურ ინსტიტუტსა და შემდგომ ტექნიკურ უნივერსიტეტში მან წარმა-ტებით გაიარა გზა ასისტენტიდან პროფესორამ-დე, იყო ჰიდროტექნიკისა და სანტექნიკის ფა-კულტეტის დეკანი, თბოაირმომარაგებისა და ვენტილაციის კათედრის გამგე. მან მნიშვნელო-ვანი წვლილი შეიტანა ქართველ ინჟინერთა თა-ობების აღზრდაში, საინჟინრო მეცნიერების გან-ვითარებაში. 1990-2004 წლებში მონაწილეობ-და გაეროს და TESIS-ის საერთაშორისო პრო-ექტების დამუშავებაში. 2006 წლიდან მუშაობ-და „ქართუ ჯგუფის“ მთავარ სპეციალისტად.

მისი ხელმძღვანელობით შესრულდა ეროვნული ბიბლიოთეკის, გრიბოედოვის სახელობის თეატ-რის, ჯავახიშვილის სახელობის სახელმწიფო უნი-ვერსიტეტის და ფალიაშვილის სახელობის ოპერისა და ბალეტის თეატრის და ქვეყნის რიგი მსხვილი საწარმოს გათბობის, ვენტილაციის და ჰაერის კონ-დიციონერების პროექტები. გამოქვეყნებული აქვს 50-ზე მეტი სამეცნიერო ნაშრომი, მათ შორის 2 სა-ხელმძღვანელო და 6 გამოკონება. მისი ხელმძღვა-ნელობით შესრულებულია მრავალი სამაგისტრო ნაშრომი და საკანდიდატო დისერტაცია.

საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის სამშენებლო ფაკულტეტი

© გაითვალისწინეთ!

აქტიური პროცესები დაკმაყოფილებაში

დეკემბერში გეოფიზიკური აქტივობის გაძლიერება მო-სალოდნელია: 3-7, 10-13, 17-25, 31 რიცხვებში. ამ დღეებში შესაძლებელია ციკლონებისა და გრიგალების ჩამოყალი-ბება, ყველა სახეობის ავარიულობის ზრდა, დამაბულო-ბა სოციალური და სეისმოაქტივობის გაძლიერება.

3 — მთვარის უბანასანაილი მართხი. მიმავალი მთვარის გამო ნელდება ყველა პროცესი ორგანიზმში. სუსტდება იმუნიტეტი, ტრნუსი, საკვებს უფრო ცუდად ვითვისებთ — სურვილის შემთხვევაში უფრო იოლია ამ დროს რომ გავხდეთ. მეტად სააღბათოა, რომ ძნელი იქ-ნება შევასრულოთ ისეთი სამუშაოები, რომლებიც მო-ითხოვენ დიდ გონებრივ და ფიზიკურ დანახარჯებს. შე-საძლებელია ქრონიკულ დაავადებათა გამწვავება.

4 — მთვარის შვირთება იუპიტერთან ძალწაღში. შე-საძლებელია შრომის პირობებით, ცხოვრების წესით უკმაყოფილება. მღელვარებისა და გადაღლილობის გა-მო სააღბათოა მუცლის ღრუს ორგანოების დაავადე-ბათა გამწვავება. სასურველია დავიცვათ დიეტა. შევ-ზღუდოთ ტკბილეულის მიღება, უარი ვთქვათ ალკო-ჰოლზე.

6 — მთვარის შვირთება მარსთან ძალწაღში. შეიძ-ლება შეგვანახოს თავის ტკივილმა, კუჭ-ნაწლავთან ტრაქტის დაავადებებმა. არ არის გამორიცხული ინფექ-ციური და ანთებითი დაავადებანი მწვავე ფორმაში და მაღალი ტემპერატურით. სასარგებლოა ფიზიკუ-რი ვარჯიშები და გასეირნება. გადაღლილობა ცუდად აისახება ჯანმრთელობაზე.

7 — მთვარის შვირთება ვენერასთან ძალწაღში. ყუ-რადღებით ადევნეთ თვალყური გამოყენებული პრო-დუქტების ხარისხს, დაიცავით დიეტა, გამორიცხეთ მძი-მე საკვები, ერიდეთ გაცივებასა და ინფექციებს. ჩაიტა-რეთ არომო და ფიტოთერაპია. დატკბით ხელოვნების ნიმუშებით, პეიზაჟებით, უსმინეთ კარგ მუსიკას (ინტერ-ნეტში ყველაფერი ხელმისაწვდომია), მოირთეთ თავი და საკუთარი სახლი.

10 — მთვარის და სატურნის შვირთება მზისთან-ში, მარსთან გადამის თხის რაის ნიშანში. არ შეიძლება სიმძიმეების აწევა, ძლიერი ფიზიკური დატვირთვები. სასარგებლოა გამოცდილ და სასიამოვნო ადამიანებ-თან ურთიერთობა, ოცნებები ისტორიულ და რელიგი-ურ თემებზე. მისასაღმებელია ტაძრებში მისვლა. დღეს და ხვალ რეკომენდებული არ არის დავიწყოთ ახალი საქ-მეები და ავადგოთ გეგმები. დავდოთ ხელ შეკრულებები და ხელი მოვანეროთ ფასიან ქაღალდებს — შესაძლებე-ლია შეცდომები და ურთიერთგაუგებრობები. იყავით ფრთხილად ტრანსპორტში მგზავრობის დროს.

11 — ახალი მთვარე. ენერგეტიკა დასუსტებულია, იმუ-ნიტეტი დაქვეითებული, გვეუფლება დაბნეულობა, ცუ-დი შემეცნება, ქვეითდება შრომისუნარიანობა, შეუძ-ლებელია გადაწყვეტილების მიღება, ყველა პრობლემა

ერთმანეთშია არეულ-დარეული. სააღბათოა ქრონი-კულ დაავადებათა გამწვავება, საერთო სისუსტე, ფსი-ქოზები, არტერიული წნევის ვარდნები, ტკივილები გულში, ძვლებსა და სახსრებში, კბილის ტკივილი. კა-ნის ალერგია. არ არის გამორიცხული გაცივებითი და ინფექციური დაავადებანი. დღეს სასურველი არაა გა-ვიკეთოთ ოპერაცია და აცრები — შესაძლო სისხლის დე-ნის გამო, რეკომენდებულია ვერიდოთ გაცივებას, ტრავ-მატიზმს, უბედურ შემთხვევებს უყურადღებობის ან გა-უთვალისწინებლობის გამო. გაუფრთხილდით ხელებსა და ხერხემალს, ნუ აწევთ სიმძიმეებს. თავი შეიკავეთ მნიშვნელოვანი საკითხების გადაჭრისაგან. იყავით ფრთხილად ტრანსპორტში მგზავრობის დროს.

13 — მთვარის შვირთება პლუტონთან თხის რაიში. სააღბათოა მარილების დაგროვებისაგან დაავადებათა

გამწვავება, ართრიტები და ართროზები. ტკივილები ძვლებში, სახსრებსა და კუნთებში. არ არის გამო-რიცხული შარდსადენ-სასქესო სფეროების დაავადე-ბანი, აგრეთვე გაცივების გამო რეპროდუქტიულ ორ-განოთა დაავადებანი, სექსუალური მოშლილობა. რე-კომენდებულია სხეული გვექონდეს სითბოში. ვერიდოთ ტრავმატიზმს, ფიზიკურ და ნერვულ გადატვირთვებს.

17 — მთვარის შვირთება ნებატონთან თიშნაში. შე-იძლება გაჩნდეს თავსმოხვეული იდეები, დაბნეულო-ბა. შესაძლებელია ფსიქიკის დარღვევა, ღვიძლის, კუჭ-ქვეშა ჯირკვლისა და ფარისებრი ჯირკვლის, იმუნუ-რი სისტემის მუშაობის დარღვევები. სააღბათოა მხედ-ველობის გაუარესება, ცხოვრებისეული ძალების უკ-მარისობა, ტკივილები ფეხებსა და ტერფებში, შემუშე-ბები. აუცილებელია დავიცვათ დიეტა, უარი ვთქვათ სპირტიან სასმელებზე, ყავაზე, არ გადავტვირთოთ

ღვიძლი, ფეხები და თვალები. ერიდეთ ტრავმატიზმს. მოწამვლას სამკურნალო და ქიმიური ნივთიერებებო-საგან. სასარგებლოა წყლის პროცედურები, ტერფების მასაჟი, გასეირნება. თავი შეიკავეთ მნიშვნელოვანი სა-კითხვების გადაწყვეტისაგან.

18 — მთვარის პირველი მართხი. შესაძლებელია ქრონიკულ დაავადებათა გამწვავება, არტერიული წნე-ვის ვარდნები. თავის ტკივილი, ძილის დარღვევა. გაზ-რდილია ავარიული სიტუაციების საფრთხე, ფსიქოლო-გიური ნაკლოვანებები, ინფექციური დაავადებების გამწვავება, ღვიძლისა და საკვების გადამმუშავებელი სისტემის დარღვევები, შეშუპება. შეიძლება გაჩნდეს ტკივილები ფეხში, ვენებში, სახსრებსა და ტერფებში. სასარგებლოა საერთო გამაჯანსაღებელი ღონისძიე-ბანი, ტერფების მასაჟი, სამკურნალო აბაზანები, საკ-ვები ნიღბები. აუცილებელია დავიცვათ დიეტა ღვიძ-ლის დაცვისათვის, უარი ვთქვათ ალკოჰოლსა და მა-ღალკალორიან საკვებზე, ტკბილეულის დიდ დონეო-ბაზე — საკვები კარგად აითვისება, აქტიური დროა, ცხოვრების ენერგია იზრდება, ჩნდება ახალი იდეები, და პრობლემები. გაზრდილია ენერგეტიკამ შეიძლება, მიგვიყვანოს დავებთან და კონფლიქტებთან. არ არის საუკეთესო დრო ურთიერთობათა გარკვევისათვის. ხელსაყრელი დროა დასვენებისთვის. მსუბუქი გასეირ-ნებისთვის, შემოქმედებისთვის (მათ შორის, როგორც საშუალება ემოციური ჩაგვრდების და ფსიქიკური მოშ-ლილობისათვის).

20 — მთვარის შვირთება ურანთან მარსში. შესაძლე-ბელია გაღიზიანებულობა, თავის ტკივილი, თავებ-რუსხვევა, ძილის დარღვევა, ყველ-ყურ-ცხვირის დაა-ვადებანი, სასურველია უარი ვთქვათ ალმგზნებ საშუ-ალეებზე, ყავაზე, ალკოჰოლზე, მოწევაზე, დავიცვათ ძილისა და დასვენების რეჟიმი. ვერიდოთ სტრესებსა და კონფლიქტებს. სასარგებლოა ფიზიკური ვარჯი-შები და გასეირნება. ერიდეთ დამწვრობას, ჭრილობებ-სა და დაცემებს, განსაკუთრებით მაღალ ადგილზე მუ-შაობის დროს.

25 — სახსი მთვარე. სააღბათოა არტერიული წნე-ვის ვარდნები, დაავადებანი მაღალი ტემპერატურით. ანთებითი პროცესები, სტენოკარდიის შეტევები, ყვე-ლა ქრონიკულ დაავადებათა გამწვავება, საერთო ფსი-ქოზების რიცხვების ზრდა, მათ შორის ტუაციდური და მანიაკალური ფსიქოზებისა. რეკომენდებულია ვერი-დოთ ტრავმატიზმს, ვაკონტროლოთ ჩვენი ემოციები, არ ჩავერთოთ კონფლიქტებში, ფხიზლად განვსაზღე-როთ საკუთარი ძალები, უარი ვთქვათ ალკოჰოლზე.

31 — მთვარის შვირთება იუპიტერთან ძალწაღში. გვიჩნდება სურვილი ვაკრიტიკოთ ყველა, ვიყოთ უკ-მაყოფილო შექმნილი ვითარებით და ცხოვრების პირო-ბებით. შესაძლებელია კუჭ-ნაწლავთა ტრაქტის, ღვიძ-ლის მუშაობის დარღვევა, კვებითი მოწამვლა, სიმძი-მე კუჭში, სასურველია დავიცვათ დიეტა, უარი ვთქვათ ცხიმთან და მძიმე საკვებზე, გამოვიყენოთ მხოლოდ ხარისხიანი პროდუქტები. სტრესები და გადაღლა უარ-ყოფით გავლენას ახდენენ ჯანმრთელობაზე, სასარგებ-ლოა გასეირნება და აქტიური დასვენება.

⊙ აგროტურიზმი

ზაფხული სოფლად

მშრომის ტურისტულად განაკეთებულად მიმზიდველ ქვეყნებში ამჟამად სულ უფრო მეტად პოპულარული ხდება ეგრეთ წოდებული აგროტურიზმი, ანუ, როგორც მას კიდევ უწოდებენ, სოფლის ტურიზმი. ესპანელები კი ირწმუნებიან, რომ ტურიზმის ეს ფორმა სწორედ პირენეის ნახევარკუნძულზე წარმოიშვა... თანაც, რაც ძალიან მნიშვნელოვანია, სოფლად ტურისტულად უცხოელები კი არა, უმეტესწილად უქმეებზე თავად ესპანელები დადიან.

„ტურიზმო რურალი“ — ასე ეწოდება ესპანურად სოფლის ტურიზმს, რომელიც ამ ქვეყანაში ბოლო წლებში საოცრად პოპულარული გახდა. ამჟამად ყველა მეტ-ნაკლებად დიდ ბოდეგას (ღვინის მეურნეობას) საკუთარი პატარა სასტუმრო ან პანსიონი აქვს და უქმე დღეებში ოჯახურ ღვინის ტურებს სთავაზობს მსურველებს: უფროსები ღვინოს აჭაშნიკებენ, ბავშვები კი ბუნებაში დანაგარდობენ, სოფლის

თისხილი და ნუში, ვალებსაში — ფორთოხალი და „კლემენტი-ნასის“ ჯიშის მანდარინი, ქვეყნის ჩრდილოეთში — ცნობილი ესპანური ატამი, ვაშლი, არტიშოკი და ფურცლოვანი სალათა, ცენტრალურ ესპანეთში — ხორბალი და სატაცური. ქვეყნის ჩრდილოეთი ასევე განთქმულია თავისი რძის ნაწარმითა და ყველით, სამხრეთი — ზეთუნის ზეთით...

სტუმრების მიღების უფლება ყველას როდი აქვს, მასპინძლობა მხოლოდ აგროტურიზმის ლიცენზიის მქონე ოჯახებს აქვთ. ესპანეთში ყველა სოფლის პანსიონი და სასტუმრო ცალკე ასოციაციაციაშია გაწევრებული, რომელიც ტურისტებს გარკვეული სტანდარტების შესაბამის მომსახურებას სთავაზობს, ფასები კი ყველასთვის ერთიანია.

ახლა, როცა ჩვენში ტურიზმზე ამდენს ლაპარაკობენ და მისგან სამომავლოდ დიდძალ შემოსავალს ელიან, იქნებ ღირ-

მეურნეობისა და ვაზის მოვლის საიდუმლოებებს ეზიარებიან.

ამასთან, არანაკლებ პოპულარულია „ტურიზმო რურალი“ იმ მხარეებში, სადაც ცხოვრების ტრადიციული წესი დღესდღეობით შემორჩენილია, ხოლო მოსახლეობას საკუთარი მეურნეობა აცხოვრებს. ესპანეთი აგრარული ქვეყანაა, ყველა მხარეს საკუთარი „სპეციალიზაცია“ აქვს: არანჟუსესა და მურსიაში მარწყვი მოჰყავთ, ალგერიაში — ბოსტნეული, ალმუნიერარეში, კოსტა-ტროპიკალზე (მალაგას შემოგარენში) — ტროპიკული ხილი: ავოკადო, ლაიმი, ფინიკი, ბანანი, ჩირიშოია, პაპაია და სხვ. გრანადასა და ჰაენეში — ზე-

დეს ტურისტული თვალსაზრისით ისეთი ჭეშმარიტად სანატორელი ქვეყნის გამოცდილების გაზიარება, როგორიცაა ესპანეთი და საქართველოს ეკონომიკის ამ უმნიშვნელოვანესი სფეროს ამ სეგმენტისთვის მიგვექცია ყურადღება? დარწმუნებული ვარ, იმის მიუხედავად, რომ ეს მყისიერ შედეგს არ გამოიღებს, მაგრამ საძირკველი დღეს თუ არ ჩაეყარა, მომავალში დიდად ვერაფრით ვიხსიერებთ... განა გაგიგიათ ოდესმე ვინმეს გაზაფხულზე დარგული ვაზის შემოდგომაზევე თუნდაც ერთი მტევანი ენახოს?

ოთარ ტურაბაიძე

⊙ ჩვენი კარავალინი

საოფისი სავარძელი ღვიძლს კლავს

რაც უფრო დიდხანს გაგყავთ დრო ჯდომაში, მით მეტად ეწვეთ ღვიძლის ჯანმრთელობის რისკს, აჩვენა სამხრეთი კორეის მეცნიერთა ამასნიანდელმა გამოკვლევამ ქვეყნის 140 ათასი მცხოვრების მონაწილეობით. ღვიძლის არაალ-

კოპოლური ცნობილი დაავადება აღმოჩნდა გამოკვლევის მონაწილეთა 35 პროცენტს. თანაც ეს ავადმყოფობა დაკავშირებულია ცხოვრების ჯდომის წესთან და ფიზიკური აქტივობის დაბალ დონესთან.

გამოკვლევის ავტორები დარწმუნებული არიან: აუცილებელია, შევამციროთ „ჯდომის“ დრო. „ჩვენი საოფისე სავარძლები გვიღებენ ბოლოს ნელა, მაგრამ „ნარმატებით“. ადამიანის სხეული გათვლილია მუდმივ ფიზიკურ დატვირთვაზე და ხანგრძლივი უძრაობა დამლუშველ გავლენას ახდენს ფიზიოლოგიაზე“, — ასეთ კომენტარს უკეთებენ სამხრეთი კორეის მეცნიერთა დასკვნებს მათი კოლეგები დიდი ბრიტანეთიდან.

ყავა ღვიძლისთვის

ორმაბა ესპრესოს დაძინებამდე 3 საათით ადრე „ბიოლოგიური“ საათი გადაჰყავს უკან, აფრენებს მელატონინის გამომუშავებას, დაადგინებს მკვლევარებმა ამერიკის შეერთებული შტატებიდან და დიდი ბრიტანეთიდან. ექსპერიმენტის დროს ხუთი მოხალისე ცხოვრობდა ლაბორატორიის ტერიტორიაზე 49 დღის განმავლობაში გარე სამყაროსთან სრულ იზოლაციაში. მათ თან არ ჰქონიათ საათები და არ შეეძლოთ, განესაზღვრათ დღე-ღამის დრო. შენობაში, სადაც ისინი ცხოვრობდნენ, პერიოდულად ირთებოდა ხან კაშკაშა, ხან შებინდებული სინათლე. ამ დროს მონაწილენი ღებულობდნენ ან კოფეინს (ორმაგი ესპრესოს ეკვივალენტური დონით), ან პლაცებოს დაძინებამდე 3 საათით ადრე, ძილის წინ კი მათგან იღებდნენ ნერწყვის სინჯს მელატონინის გამომუშავების შესამოწმებლად.

აღმოჩნდა, რომ კოფეინის მიღების შემდეგ მელატონინმა დაიწყო გამომუშავება 40 წუთით გვიან, ვიდრე პლაცებოს მიღების შემდეგ. „ღამისათვის ყავის დაღვევა — ეს ორგანიზმისთვის ისეთივე სტრესია, როგორც ის, რომ ჩაჯდე თვითმფრინავში და გაფრინდე 500 კილომეტრზე დასავლეთისკენ“, — მიაჩნიათ მეცნიერებს.

ჭამე და არ დაბერდე

ხმელთაშუაზღვის დიეტა, რომელიც მდიდარია ხილით, ბოსტნეულითა და თევზით, აწელებს ტვინის დაბერებას, ამბობენ ამერიკელი მეცნიერები კოლუმბიის უნივერსიტეტიდან. მათ გამოკითხეს თითქმის 700 ხანდაზმული ადამიანი მათი კვებითი ჩვეულებების შესახებ, რის შემდეგაც ექსპერიმენტის ყოველმა მონაწილემ გაიარა მაგნიტურ-რეზონანსული ტომოგრაფიის პროცედურა. აღმოჩნდა, რომ იმ ადამიანების ტვინის მოცულობა, ვინც ხმელთაშუაზღვის დიეტას იცავდა, იყო უფრო მეტი. თევზის რეგულარული მოხმარება ხელს უწყობდა საშუალო ნივთიერების გაზრდას. სწორი კვების მომხრეთა ტვინი 5 წლით უფრო „ახალგაზრდა“ იყო, ვიდრე მათი, ვინც არ იცავდა ასეთ დიეტას.

სხვათა შორის, ავტორებს ჯერჯერობით არ შეუძლიათ, საბოლოოდ ამტკიცონ, რომ ხმელთაშუაზღვის დიეტა თავიდან გვაცილებს თავის ტვინის ატროფიას. საცხებით სააღბათოა ისიც, რომ ტვინის ეს განსაკუთრებული აგებულება აიძულებს ადამიანებს, აირჩიონ სწორი კვება.

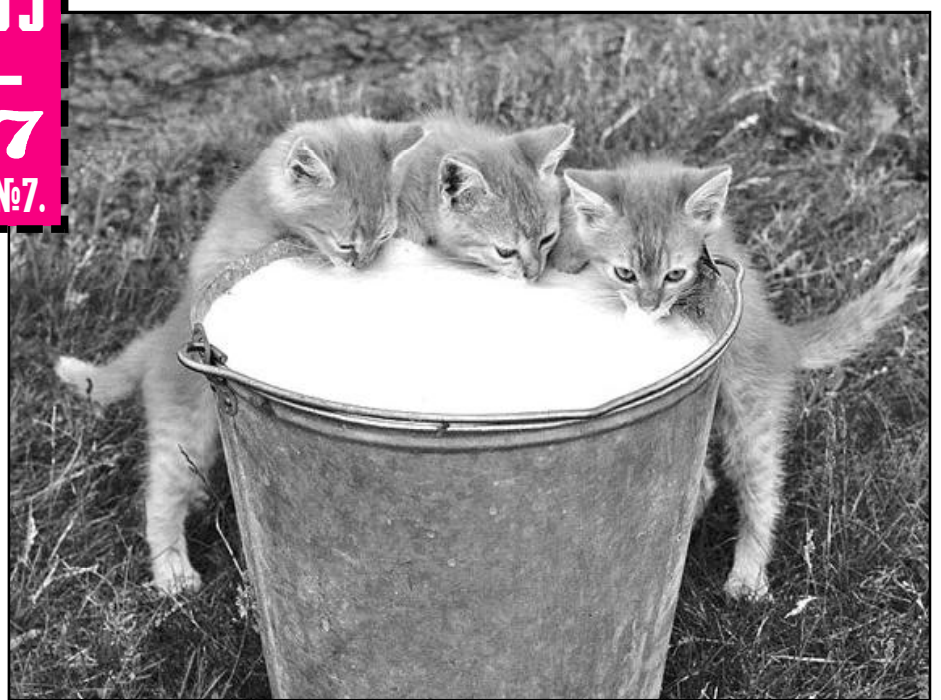
ფაქტს კომენტარს უკეთებს მედიცინის მეცნიერებათა კანდიდატი ვლადიმერ ზაძარბაძე:

— დიას, ხმელთაშუაზღვის დიეტა, ალბათ, ამცირებს დემენციის განვითარების რისკს ბუნებრივი ანტიოქსიდანტების C და E ვიტამინების მაღალი შემცველობის ხარჯზე. ამის შესახებ მეტყველებს მრავალრიცხოვანი დაკვირვებები პაციენტების დიდ რიცხვზე, რომლებიც მოაწყვეს ერთმანეთისგან დამოუკიდებლად მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყანაში, ამიტომ ამ დაკვირვებებს შეიძლება ვენდოთ.

ვარაუდობენ, რომ ხმელთაშუაზღვის დიეტის პროფილაქტიკური მოქმედება დაკავშირებულია თავის ტვინის სისხლძარღვებზე კეთილნაყოფიერ გავლენასთან. საინტერესოა, რომ იგივე ვიტამინების მიღება პრეპარატების სახით არ აღწევს ისეთ ეფექტს, როგორც მათი მოხმარება ნატურალური სახით კვების პროდუქტებთან ერთად.

ხმელთაშუაზღვის დიეტის გარდა დემენციის განვითარების რისკს ამცირებს აქტიური ფიზიკური დატვირთვები და მეხსიერებისა და ყურადღების სავარჯიშო წვრთნები.

⊙ კადრი

ჩეკლაქა
293-
37-87
მარაბლის ქ. №7.

⊙ ცინცხალი ანეკდოტები

ორი ქალი ერთმანეთს ქუჩაში შეხვდა.
— რამდენი წლისა ხარ? — ეკითხება ერთი.
— შენ რამდენს მომცემდი? თუ გინდა, მიგახვედრებ.
— აბა, მითხარი.
— ჩემი გოგო საბავშვო ბაღში დადის.
— ის რა, იქ გამგედ მუშაობს?

* * *
— ღმერთო ჩემო! როგორ შეგცვლია გარეგნობა. რა დაგემართა?
— მე ხომ ორი შვილი მყავს...
— მერე? შენ რა, ორივე შეჭამე?

* * *
მიხტო რკინიგზის ლიანდაგის გაყვანაზე მუშაობს. ძალიან დაიღალა. გასაბოლებლად ჩამოჯდა. სიგარეტის კოლოფი ამოიღო და მასზე წარწერას კითხულობს:
— ჯანდაცვის სამინისტრო გაფრთხილებს: მოწვევა მავნებელია თქვენი ჯანმრთელობისთვის.

მოუკიდა, ღრმა ნაფაზი დაარტყა და გულიანად შეიგინა.
— ეს შობელძაღვლები ბარ-ნიჩაზე კი არ წაანერვენ ამას.

* * *
ძმარი გაოგნებისგან გაშეშდა, როდესაც თავის ბინაში ცოლის საცვარელს უცხო ქალთან წაასწრო.

ავტორთა სახურაფლავო რედაქციის მიერ შეუკვეთავი მასალები დაიბეჭდება ავტორთა ხარჯით. ავტორთა მოსაზრებები, შესაძლოა, მუდამ არ ემთხვეოდეს რედაქციის პოზიციას. ფაქტების სიზუსტეზე პასუხს აგებენ ავტორები.	საქართველოს რესპუბლიკა SAKARTVELOS RESPUBLIKA მარაბლის ქ. №7 ინდექსი 66434	გამომცემლობა: შპს „მანამდომი“-გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ გამომცემელი“ ტ: 599 79-76-79) შპს „ახალი საუკუნე“ იბეჭდება გამომცემლობა „კოლორში“ რკინიგზის ჩიხი №20	uac(უაქ)070.4(479.22) ს-323 ISSN 2233-3851 9 772233 1385001	მთავარი რედაქტორი ალექო ასლანიშვილი 293-37-87; 599 56-81-86	პასუხისმგებელი რედაქტორები: გურამ გომიშვილი 599 53-76-16; რუსლან რუსია 599 17-21-21; სპარტაკ ძოგუშია 599 36-00-35 პასუხისმგებელი მდივანი მამუკა ვაშაძე
--	---	---	---	---	---